

DRAKENBERGS SLÄKTBOK

Släktboken sammanställdes av Erik Falk omkring 1949, som gav originalet till Erik Drakenberg (min far) och en karbonkopia till min farmor Mabel. Den omfattar tiden från 1553 till 1750 och berättar om fem generationer inklusive de två första innan adlandet av Börje och Erik Drakenberg skedde. Jag antar att denne Falk måste ha lagt ner en enorm tid på att gå igenom rullor och andra arkivalier och jag gissar att han gjorde det på uppdrag av släkten. Förutom alla de personer som passerar revy är det en intressant, men lätt bedrövlig beskrivning av krigandet under stormaktstiden. Tack och lov att vi blev av med Bremen och Pommern! Börje Drakenberg krigade till och från i 40 år – och överlevde men brodern Erik krigade "bara" i 22 år och dog av skottskada utanför Greifswald.

Börje Nilsson Drakenbergs släktgren – huvudgrenen - dog ut på svärdssidan och vår släkt är ju efter den yngre brodern Erik Nilsson Drakenberg. Börjes släkt finns dock kvar efter ett krigshustruförhållande och ca 300 personer med namnet Drachenberg finns i USA, Tyskland och Polen. Det finns ett litet tillägg inlagt om detta.

Det 70-sidiga originalet har scannats hos Niklas och finns nu som en väldigt stor bildfil (varje sida är en bild) och där går inget att ändra. Scanningen gjordes också till en Word-fil och den blev betydligt mindre, 34 sidor. Under scanningen uppstod en enorm mängd läsfel av olika sorter så den enda vägen var att rätta manuellt, sök – ersättnfunktionen hade inte gått att använda – puh. Wordfilen sänds nu ut till alla via Mia. Vi har "moderniserat" språket för att göra texten mer lättillgänglig för, framför allt, de yngre generationerna. Läs och ha roligt, det blir väl strängt förhör på nästa släktmöte om alla årtal, fältslag och om alla de släkter vi är befryndade med.

Börje i november 2021

Erik Falks text nedan

1. OM ÄTTENS URSPRUNG.

För Sverige hade det, särskilt med hänsyn tagen till den ökade betydelsen av varuutbytet med hjälp av sjöfarten, blivit allt mera tvingande att hålla den korridor öppen, vilken Västergötland hade bevarat åt sig fram till havet mellan det norska Viken-Bohuslän och det danska Halland. Det var också helt naturligt att grannfolken, vilka var väl medvetna om denna tillfartsvägs utomordentliga värde, skulle uppbjuda all sin förmåga för att komma i besittning av låset till porten. Fästen, vilka uppfördes av svenskarna för att trygga öppethållande av förbindelserna med havet, blev därför verkliga orosplatser och allt annat än lugna tillflykten för dem som slagit sig ned i försvarsanstalternas skydd.

Vid slutet av medeltiden räknades som norskt område, och därför ur svensk synpunkt som fientligt, den del av Västergötland, vilken låg väster om nedre Göta älv från dess avgrening i två utloppsarmar på ömse sidor om Hisingen ned till havet. Inom detta område gjorde Bohus

starka fästning, i förening med uppslamningen av Göta älv, varutransporten på älven till och från Lödöse, som tillkommit redan på 1100-talet för att vara Sveriges direkta utfartsort till Västerhavet, allt svårare. När så detta gamla Lödöse, ofta härjat av fiendehand, återigen plundrades och brändes av danskarna sommaren 1455 så beslöt myndigheterna att staden och dess borgare skulle flyttas till annan ort närmare havet. Då grundlades Nya Lödöse, som privilegierades år 1473 och som, beläget vid västra stranden av Göta älvs utlopp, hade skydd av Älvsborgs fästning, vilken rests som försvar för sjöfarten i älvmyningen. Såväl detta fäste som det nya Lödöse blev dock fortfarande omstridda och växlade tid efter annan innehavare, ofta efter fullständig tillintetgöring genom raserande och brand.

När Älvsborgs slott och fäste år 1502 erövrats av den danske tronföljaren Kristian, som också Sverige någon tid måste ta som sin konung under namnet Kristian II, brändes slottet upp och dess besättning högs ned, trots givet löfte om fritt avtåg. Samtidigt brändes och härjades också Nylödöse och då Älvsborgs slott och fästning, som återvunnits till Sverige år 1525, återigen reste sina murar under Gustaf Vasas styre, ansåg konungen det vara lämpligt att borgarna i Nylödöse skulle flytta därifrån för att i stället slå sig ned i den stad, Älvsborg, som han grundlade i anslutning till fästningen. Befallningen om denna förflyttning gavs år 1544, men snart måste på nytt en omflyttning äga rum.

Under det så kallade nordiska sjuårskrigets första år - 1563 - kom nämligen Danmarks konung Fredrik med en härstyrka till Älvsborg och tvingade stadsborna att söka skydd inom fästningen, sedan de själva satt eld på sin stad. Efter en kort tids belägring måste också fästet ges upp den 4 september 1563, men inget hinder restes mot besättningens och de tidigare kringboendes avtåg. Endast hövitsmannen Erik Kagg och en del adelsmän tillfångatogs, och flyktingarna började ånyo att bebygga det tidigare övergivna Nylödöse.

I den på så sätt återuppståndna staden kom bl.a. BÖRJE GUNNARSSON att verka som handelsman. Han var född år 1553 och benämnes "i Holm", vilket kan tyda på, att han kommit från Holms socken (kring nuvarande Melleruds köping i Dalsland, Älvsborgs län). Han blev gift med Karin Nilsson, f. 1553, och hade med henne sonen Nils Börjesson, som föddes i Nylödöse år 1580. Vid endast 40 års ålder avled Börje Gunnarsson i Nylödöse år 1593, och hans änka blev kort tid därefter i ett andra äktenskap förenad med den förmögne handelsmannen i Nylödöse, Kristoffer Andersson Kempe, som var son till kyrkoherden i Björke, prosten i Gäsene härad (Älvsborg). Andreas Petri, som var född i Kämpegården i Eriksbergs socken i Gäsene (av vilken hans barn tog sig namnet Kempe) och gift med Ingeborg Gunnarsdotter, vilken efter Andreas Petris död (han levde ännu år 1571, då han betalade skatt till Älvsborgs lösen) blev omgift med första makans efterträdare i predikoämbetet, kyrkoherden Andreas Nicolai i Björke.

I Karin Nilssons äktenskap med Kristoffer Andersson Kempe föddes i Nylödöse år 1596 sonen Johannes, som kallade sig Nilosensis Kempe, blev fil.mag. i Wittenberg 1620, prästvigd 1621, rektor i Skara 1627, pastor i Fågelås, Kåkinds härad (Skaraborg) 1644 och slutligen biskop i Skara 1655 till sin död 1673.

Det nordiska sjuårskriget, som i ett tidigt skede berövat Sverige Älvsborgs fäste och tillintetgjort den i dess skydd anlagda staden, fick sitt slut genom freden i Stettin den 13 december 1570, varvid det bland annat bestämdes, att Älvsborg skulle återlämnas till

Sverige mot en summa av 150 000 daler. Därefter rådde en för dåtida förhållanden ovanligt lång tid lugn i de västra landskapen av Sverige då de avgörande striderna mellan konung Erik XIV och hans bröder, och senare mellan konung Sigismund och hertig Karl, huvudsakligen utkämpades på andra valplatser. När hertigen år 1600 blivit konung Karl IX, började dock på nytt de danska anfällen mot Sveriges port mot Västerhavet.

Fienderna i norr och i söder om Västgöta korridoren var fastare sammansvetsade än tidigare då Norges rike, genom beslut i oktober 1536, upphört att vara självständig stat och förklarats vara, "liksom ett av de andre landen, Jylland, Fyenen, Seland och Skåne", en ledamot av Danmarks rike. Man måste därför i framtiden räkna med samtida åtgärder på korridorens båda sidor när de tidigare försöken att strypa transportleden på nytt skulle komma att återupptas. Det ansågs då inte nog med det försvar som kunde lämnas av det igenlösta Älvsborg, utan konung Karl IX beslöt att ombilda det obefästa Nylödöse till en stad skyddad av fästningsverk vid utloppet av Göta älv. Han hade redan börjat vidta åtgärder för detta samtidigt med att svenskar och danskar bekämpade varandra i striderna om Kalmar i det krig som länge hotat och till sist förklarats i april 1611.

Det dröjde nu inte längre än till slutet av januari 1612, innan den påbörjade staden vid älvmyningen, som skulle komma att kallas Göteborg, liksom Nylödöse, förhärjades och brändes, men fästningsverken vid Gullberg invid Nylödöse och Älvsborg kunde avvärja anfällen, och de danska trupperna, som nu anfördes av konung Kristian IV, drog vidare in i Västergötland med brand och förstörelse. Nu återtog Nylödöse av svenska truppstyrkor, som följt efter fienden, och konung Kristian tvingades att avbryta sitt vinterfälttåg för att återvända till Köpenhamn, där han rustade sig för den kommande sommarens kraftmätningar.

Också den svenske konungen Gustaf II Adolf, som efterträtt sin i oktober 1611 avlidne fader Karl IX, beredde sig för att möta fiendens återupptagande, men styrkorna avsedda för att förstärka Älvsborgs fästning hann inte fram i tid, och det både från land- och sjösidan angripna fästet föll för övermakten den 24 maj 1612, och kort tid därefter kapitulerade också Gullberg, som bröts ned.

Därmed var Sverige alldeles utestängt från Västerhavet, då ju Göta älvs norra utloppsgren liksom numera också Hisingen låg inom norskt område. Emellertid resulterade fortsättningen av kriget mellan Danmark och Sverige i framgångar för de svenska vapnen, och man blev på ömse sidor allt mera benägen till fred, som också påskyndades genom det missnöje hos andra stater, som blivit en följd av Danmarks egenmäktiga handhavande av villkoren för handel med Sverige och med övriga länder vid Östersjön. Efter starkt prutande på de av Danmark uppställda fredsvillkoren kom den 20 januari 1613 freden i Knäred till stånd, i vilken det bland annat bestämdes att Älvsborg med Nylödöse, Gamla Lödöse samt Göteborg och några härad i Västergötland skulle återlämnas till Sverige, så snart lösen erlagts med en miljon riksdaler specie att betalas inom sex år.

Under tiden för denna betalnings fullgörande skulle de nyssnämnda områdena ligga som pant under dansk förvaltning och det var helt säkert flera än den danske konungen Kristian IV som var förvissade om att krigsskadeersättningen inte skulle kunna fullgöras av Sverige

och att områdena därför inom kort skulle komma att helt införlivas med Danmark. Som vi vet gick det dock inte så som man från dansk sida räknat med. Med stora uppoffringar, inte minst i fråga om levnadsstandard, fullgjordes betalningarna. I början av år 1619 erlades den sista fjärdedelen av krigsskadeersättningen och Älvsborg liksom övriga pantsatta områden blev utan invändning återställda till Sverige.

Förbindelsen med Nordsjöländerna hade visserligen inte varit helt avskuren efter Knäredsfreden då såväl Nederländerna som Hansestäderna i eget intresse medverkat till fredsslutet med tanke på att därigenom på nytt erhålla möjlighet till handel med platserna vid Göta älv. Dock skulle det nu återigen bli Sverige som kom att dra direkt fördel av denna handel, och nu blev det särskilt värdefullt att verkställa den tidigare påbörjade, men genom kriget och fredsbestämmelserna avbrutna, anläggningen av staden Göteborg. Det hade för invånarna i Nylödöse varit en tid av lidande och oro, då deras hem ofta var osäkra tillflyktsorter, inte sällan härjade och brända, och både gammal och ung levde under ett ständigt hot om fara och tillintetgörande.

Inte desto mindre lyckades det Börje Nilssons i Nylödöse, son Nils Börjesson, att i unga år komma till Lübeck för att där undervisa. Där bör han ha vistats vid tidpunkten för faderns död år 1593. Ett par år därefter hade han fått anställning som skrivare hos en häradsfogde i Västergötland och har tydligen som sådan vunnit högre vederbörandes förtroende, då han fick i uppdrag att år 1611 vara proviantmästare för åtminstone den del av svenska hären som då utrustades för att i de västra landskapen möta anfall från Danmark, vilka hotade efter krigsförklaringen på våren samma år och blev en verklighet i januari 1612, då Älvsborg och Gullberg föll och fienderna tågade vidare in i Västergötland.

År 1613 var Nils Börjesson själv insatt som häradsfogde i Gäsene, Kullinge, Björke, Bollebygd och Väne härader i Västergötland. Tillsammans omfattade de en betydande del av landskapets västliga delar från det nuvarande Vänersborg i norr till trakten av det nuvarande Alingsås i söder. Det bör ha varit i samband med att de pantsatta områdena återlämnades till Sverige som Nils Börjesson utsågs till tullnär i Brätte, vid sjön Vassbotten i Väne härad, där danskarna haft läger år 1612. Brätte återfick stadsrättighet år 1620 då det ännu, trots genom uppslamning försvårad sjöfartsmöjlighet, ansågs ha viss betydelse som lastageplats, till den gamla staden revs år 1642, och staden Vänersborg anlades en halv mil norrut, vid Väners södra strand intill Göta älvs utlopp. Också i det, genom erläggandet av Älvsborgs lösen, återförvärvade Nylödöse sattes Börjesson till slottsfogde. Samma ämbete innehade han på Älvsborgs fäste, samtidigt med att han år 1619 blev fogde över Askims, Hisings och Sävedals härader, huvudsakligen omfattande kuststräckningen i Västgötakorridoren från Hallandsgränsen i söder till Nördre älv (Göta älvs nordliga utloppsgren) i norr.

Att vara fogde och därigenom ansvarig för skatteuppbörden både i fråga om utdebitering samt inkassering och beträffande redovisning kunde inte vara någon angenäm syssla, och klagomål över fogdarnas handläggning var inte ovanliga. Inte heller Nils Börjesson undgick att ställas till ansvar för påstådda övergrepp, men vid rannsakingen inför Svea hovrätt år 1622 verkar han inte ha haft någon svårighet med att tillbakavisa anmärkningarna på ett tillfredställande sätt.

Den av konung Karl IX år 1607 påbörjade stadsanläggningen Göteborg, i skydd av fästningen Gullberg, hade genom det s.k. Kalmarkriget 1611-1613 och bestämmelserna i Knäredfreden sistnämnda år angående pant för Älvsborgs lösen måst avbrytas. Så snart lösensumman betalats och panten återlämnats, upptog konung Gustaf II Adolf på nytt arbetet med den nya stadens tillblivelse, dock inte på den plats på Hisingen vilken Karl IX utsett, utan invid Göta älvs utlopps södra strand och sålunda delvis på området för Nylödöse, vilket samhälle försvann som stad och uppgick i Göteborg.

För stadens grundläggare var det angeläget att på alla sätt uppmuntra handeln på denna plats, som kunde nås av införsel från landin vid Västerhavet utan de ständiga olägenheterna och kostnaderna, som förorsakades av Öresundstullen, och som låg väl till för att kunna utvecklas till **einklusivett** magasin för varor, vilka lämpligen kunde föras ut från Sverige: järn, trä, tjära, sill med mera. Detta intresse fick ett uttryck bland annat genom konung Gustaf II Adolfs direkta inbjudan till köpmän, särskilt i Nederländerna, att förlägga sin verksamhet till Göteborg, men även i utformningen, **år 161~**, av de stadsprivilegier vilka, frikostigare än annars varit vanligt, tillförsäkrade staden själv fördelar av handeln, liksom också i lydelsen av den ordning, efter vilken staden skulle styras. I detta sistnämnda dokument, vars innehåll i hög grad skiljer sig från dåtida stadganden för andra städer i Sverige, återfinnas bestämmelser, vilka synbarligen hämtats från Amsterdams kommunalordning som alltså tagits till förebild för att utjämna vägen till ett nytt hem för de väntade köpmännen.

De privilegier som utfärdades för Göteborg år 1623, fastställde ytterligare stadens relativa självstyrelse, men ställde också stora krav på stadens ledning, i vars spets skulle stå en president med inte ringa befogenhet, men på vilken i utbyte ställdes stora anspråk. Till innehavare av befattningen utsågs i februari 1624 Nils Börjesson, som på så sätt fick ett offentligt erkännande för duglighet och redlighet, trots anklagelserna mot honom i hans egenskap av fogde, två år tidigare.

Börjesson hade före utnämningen till president i Göteborgs stadsstyrelse visat sig ha konung Gustaf II Adolfs förtroende och han kallades år 1619 att, såsom väl förtrogen med förhållandena på platsen, vara den ena av de två bisittare (den andra var knekthövitsmannen Hydde Hörniken). Tillsammans med ståthållaren på Älvsborgs åter restaurerade fästning, Peder Jöransson (Ulfsparre) skulle de på nytt, enligt konungens utfärdade befallning, ta upp frågan om dåvarande fästningskommendanten Olof Stråles skuld till Älvsborgs fästnings överlämnande till de belägrande danskarna den 27 maj 1612, efter endast 18 dagars belägring. Ärendet hade visserligen redan varit föremål för behandling vid två olika tillfällen, varvid Stråle frikänkts från ansvar, men nu hade konungen vid besök på platsen fått ett intryck av att de frikännande domarna avkunnats utan att frågan prövats med tillräcklig noggrannhet och önskade därför en ny utredning, verkställd av män som själva kände platsen och dess försvarsmöjligheter och som inte behövde inhämta andras åsikt för att uttala sig. Den på så sätt tillkomna förnyade undersökningen gav också vid handen att Stråle borde ha kunnat hålla fästningen länge nog för att undsättningen, som var på väg, skulle ha hunnit fram. Nu dömdes Stråle till döden men benådades mot erläggande av ett ansevärt bötesbelopp.

Det borde kunna antas att Nils Börjessons medverkan, vid denna för konungens rättskänsla betydelsefulla omprövning av orsakerna till Älvsborgs fästnings kapitulation, vilken kom att

medföra så svåra följder för landet, tillförsäkrade utredningsmannen konungens uppskattning som också fick ett uttryck i uppdraget att sitta som ledare i den nya stadens styrelse sedan han redan tidigare fått rätten att få arrendera kronouppbörderna i Ås och Vedens härad i Västergötland (Älvsborgs län).

Under tolv års tid, åren 1624-1636, förestod presidenten Nils Börjesson stadsförvaltningen i Göteborg och har på denna plats skaffat sig stor och allmän aktning. Stadens handel utvecklades livligt och dess förbindelser med utlandet stördes inte nämnvärt, för Göteborgs vidkommande, av Sveriges deltagande i det trettioåriga kriget. Men utan tvivel var arbetet i stadsstyrelsen krävande och det var en av många års mödor trött man som lämnade stadsstyrelsen då Nils Börjesson år 1636 begärde, och fick, tillstånd att få dra sig tillbaka för att ägna sina omsorger åt den av honom innehavda gården Tissås i Härna socken, av Ås härad (Älvsborgs län).

Där hade han haft sitt hem redan då han ännu tjänstgjorde som fogdeskrivare och där hade han sett sina två söner födas. Även om hans tjänsteåligganden under lång tid tvingat honom att vistas på andra platser verkar dock Tissås fortsatt att vara den fasta punkten för honom och hans familj som nu, när slutet kommit på den långa tiden i det allmännas tjänst, drog honom till sig och bjöd honom vila.

Nils Börjesson var gift två gånger. Första gången vid mycket unga år (nittonårig) år 1599 med Sara Jönsdotter, vilkens föräldrar var den då, år 1594, avlidna kyrkoherden i Vings eller Södra Vings pastorat i Ås härad (Älvsborgs län) Jöns Ulphonis och hans maka Ingegerd Olofsdotter, död 1612. Andra gången, sedan han år 1601 eller 1602 blivit änklings, år 1603 med Brita Thoresdotter, dotter till prostens och kyrkoherdens i Rångedala i samma Ås härad Thorerus Laurentii, f. 1541, d. 1608, och hans hustru Ingegerd Eriksdotter, vilkens fader Erik Bengtsson varit borgmästare i staden invid Älvsborgs fästning.

I första äktenskapet föddes inga arvingar, men i det andra giftet hade Nils Börjesson, som år 1645 återigen blev änklings, två söner åt vilkas framgångar han fick glädja sig, innan han, tio år efter makans frånfälle, själv gick ur tiden, då han år 1655 avled på Tissås och förmodligen fick sin gravplats på Härna kyrkogård. Nils Börjessons söner var BÖRJE NILSSON, född på Tissås år 1606, och ERIK NILSSON, som föddes, troligtvis också på Tissås, år 1608. De båda gjorde sig genom personlig tapperhet och goda krigsmannaegenskaper även i övrigt, liksom även genom fäderneärvd administrativ förmåga, väl förtjänta om det adelskap som tilldelades dem och som gjorde dem till grundare av ADLIGA ÄTTEN DRAKEN BERG N:R 313

DEN FÖRSTE DRAKENBERG OCH HANS ÄTTEGREN

Dåvarande fogdeskrivaren Nils Börjessons år 1606 födde son, som i dopet fick farfaderns förnamn och därför kallades Börje Nilsson, var i femårsåldern då fadern såsom utnämnd proviantmästare vid svenska armén fick att göra med krigsväsendet och helt säkert därigenom kom i beröring med militär personal i olika befattningar. Det kan åtminstone antas att detta förhållande givit anledningen till att Börje, som kanske åtföljde fadern, då denne gjorde tjänst som slottsfogde på borgarna vid Nylödöse och Älvsborg, sedan dessa, tidigare pantförskrivna till Danmark, återlämnats till Sverige i början av år 1619, kort tid därefter, eller år 1623 (eventuellt 1624), ingick som menig i krigstjänst. Som sådan tillhörde

han en av de tre "hopar eller regementen", vilket fotfolket i Västergötland skulle delas in i enligt konung Gustaf II Adolfs brev den 10 mars 1624 till landshövdingen Nils Stjernsköld i Jönköping, vilken år 1613 förordnades till överste för västgötska, småländska och öländska krigsfolket och 1617 utnämns till riksråd och befälhavare över allt krigsfolket i Livland, men 1619 satts som generalståthållare på Älvsborg och generallänsherre i Västergötland.

Det regemente av västgötafotfolk, som Börje Nilsson placerades i, fick år 1625, den från Skottland komna Georg eller Jöran Cuninghame, som chef och benämndes enligt dåtida bruk Cuninghames regemente, som ännu år 1625 och i början av år 1626 var förlagt till hemorten. På sommaren samma år beordrades det att ta del i det krig som Sverige förde mot Polen och hade då förflyttats till polska Preussen i staden Elbing, som erövrats i juli 1626. Cuninghames regemente, eller åtminstone större delen därav, förlades i garnison och bör ha stannat kvar där till dess de svenska trupperna, efter att stillestånd med Polen slutits i Altmark den 15 september 1629, återfördes till Sverige för att under vintern kompletteras och utrustas.

Börje Nilsson hade sedan år 1628 innehaft tjänsteställning som löjtnant vid Cuningharnes regemente, vilket efter mönstring inför fältmarskalken Herman Wrangel under mars och april 1628 till större delen fick stanna kvar i Sverige till skydd för staden Göteborg, som befarades kunna komma att hotas från dansk sida.

Det är inte bekant huruvida Börje Nilsson var med i bevakningsstyrkan vid Göteborg eller om han möjligen hörde till den kontingent om 312 man ur Cuninghames regemente, under kaptenlöjtnanten Johan Sempels befäl, som i maj månad 1630 sändes från Stockholm till Tyskland, samtidigt med att konung Gustaf II Adolf vände sig dit för att där kämpa för protestantismens frihet och mot katolicismens tvång i den kraftmätning som erhöll namnet det trettioåriga kriget. Den på våren 1630 i hemlandet kvarblivna större delen av Cuninghames regemente överfördes emellertid, också den, till Tyskland redan i slutet av juni 1631, under överstelöjtnanten Welam von Saltzburgs befäl, och blev där i augusti förenad med överste Karl Härds regemente Västgötaknektar, som möjligen redan tidigare sammanslagits med Sempels styrka. Hur det med detta nu förhåller sig så kan det på goda grunder antas att Börje Nilsson varit med i det för de svenska vapnen ärofulla slaget vid Breitenfeld den 7 september 1636.

Även om Cuninghame efter år 1631 inte förekommer i rullorna, bar dock regementet hans namn fortfarande år 1632, då Nils Kagg blivit överste och chef för "Kaggens regemente, som bland annat deltog i striderna vid övergången av floden Lech, där den katolska överbefälhavaren Tilly stupade i april 1632. Troligtvis hade Börje Nilsson redan tidigare knutits till Karl Härds västgötaknektar, där han nämns som kapten år 1633. Otvivelaktigt har Börje Nilsson deltagit i det minnesrika slaget vid Lützen den 6 november 1632, där konung Gustaf II Adolf fann hjältedöden, och där Karl Härds regemente tillsammans med andra regementen utgjorde den historiskt ryktbara så kallade svenska brigaden.

Efter slaget vid Lützen följde svåra år för den svenska krigsmakten i trettioåriga kriget, då tidigare bundsförvanter svek och då det fanns svårigheter med att behålla värvade legotrupper när betalningsmedel började tryta. Samtidigt ökades också antalet krigsskådeplatser, och de förstärkta trupperna som emellanåt kom från Sverige, måste därför i stor utsträckning uppdelas i mindre styrkor som bands än vid det ena och än vid det

andra av de stridande förbanden. Dessutom nödgades krigsbefälet att på grund av lidna förluster hemförlova vissa armégrupper i och för komplettering i hemlandet. Under sådana förhållanden, och då rullor för de olika förbanden ofta saknas, är det svårt att följa den enskilda personens väg under kampåren i Tyskland.

Börje Nilsson verkar emellertid ha befordrats till major år 1634, vid Karl Hårds regemente (varav så småningom Skaraborgs regemente skulle komma att bildas), och i denna befälsgrad tjänstgjorde han från maj år 1635 i fältherren Jakob De la Gardies värvade livregemente. Jakob Pontusson de la Gardie hade som generalfältherre över krigsfolket i striderna mot Ryssland från år 1613 och som lyckosam fredsunderhandlare vunnit konung Gustaf II Adolfs förtroende. Han var dessutom gift med konungens ungdomsälskade Ebba Brahe.

Sedan han år 1630 blivit tillsatt som högste befälhavare för armén i Sverige och samtidigt utnämnts till president i krigsrätten (= krigskollegium) hade han år 1633 blivit en av riksförmyndarna under drottning Kristinas mindervärdighet och riksmarsk, fastän han dock i fråga om de sistnämnda uppdragen ansågs visa en rätt stor maklighet. Nu hade emellertid Sverige utrustat en expedition med stöd av enskilda bolag, delvis bestående av manskap från Västergötland, som avsåg att med vapnens stöd befrämja de underhandlingar vilka fördes för att söka förmå Polen att inte säga upp stilleståndsfördraget i Altmark, som annars gick ut den 1 juli 1635. Riksmarsken ledde själv denna expedition till Preussen på sommaren sistnämnda år.

Otvivelaktigt var Polens ställning vid fredsunderhandlingarna stark, eftersom dess konung Vladislav föregående år erhållit en fördelaktig fred med Ryssland, och på samma sätt kunde Sveriges läge anses vara försämrat, inte bara av denna anledning, utan också på grund av den minskade respekten för svensk krigsmakt, som blivit en följd av det kända nederlaget vid Nördlingen den 27 augusti år 1634, då segerglansen, som omgivit de svenska vapnen, med ens försvann. Förhandlingsresultatet blev dock att Sverige dyrt fick, med uppoffring av viktiga landområden, köpa sig ett på 26 år ingånget stillestånd, som slöts i byn Stuhmsdorf den 2 september 1635. Kort tid därefter återvände riksmarsken till Sverige och hans livregemente torde väl i likhet med vad fallet var för övriga trupper i Preussen ha beordrats till Johan Banérs här i Pommern,

Majoren Börje Nilsson har emellertid vid den tiden fått i uppdrag att hämta förstärkning till kriget som fördes i Tyskland från hemorten och år 1636 utgick han till krigsskådeplatsen med "en esquadron" (väl närmast liktydig med en bataljon efter senare vidtaget språkbruk), avsedd att fördelas mellan trupperna från Västergötland och Dal. De bidrog, åtminstone till viss del, till Johan Banérs glänsande seger över de kejserliga och över den från den tidigare anslutningen till Sveriges sak övergivna kurfursten Johan Georg i drabbningen vid Wittstock nära Potsdam (Brandenburg) den 24 september 1636, då svenskarnas vapenära, som hårt lidit av nederlaget vid Nördlingen, på nytt upprättades.

Med växlande krigslycka fortsatte Johan Banérs trupper sina anfall mot fienden och stationerade besättningar på många erövrade orter, allt under det att fältherren förgäves väntade på understöd från annat håll samt på förstärkningar från Sverige. I brist på det tvingades han att, med undantag av ett fåtal befästa platser, i slutet av år 1637 lämna hela

Vorpommern i de kejserligas händer för att med sin reducerade fältstyrka söka skydda Stettin och Hinterpommern.

Ställningen för Sverige ljusnade när ett fördrag slöts med Frankrike i februari år 1638 där Frankrike förband sig att betala subsidier och som gav Sverige möjlighet att utrusta förstärkningar, vilka nu började anlända från hemlandet och satte Banér i stånd att på nytt driva de kejserliga tillbaka och att återerövra tidigare förlorade landområden i Tysklands Östersjöprovinser och att i början av år 1639 återförflytta kriget till hjärtat av Tyskland. Med fältherren följde bland annat en större del av översten Nils Kaggs västgötar (Västgöta-Dals regemente), som legat i garnison i Stettin, där Kagg år 1638 blev överkommendant, och i detta regemente förde majoren Börje Nilsson befälet över ett av kompanierna. När slottet Herrstadt i Schlesien erövrats på hösten 1639, sattes Börje Nilsson som kommendant där. I november samma år även i det närbelägna slottet Trachenberg (Drakenberg) i Preussen nära Breslau som öppnat sina portar för Banérs underbefälhavare, generalmajoren Torsten Stålhandske (från Finland), innehade Börje Nilsson under någon tid kommendantbefattningen på detta fäste.

I garnison i Stettin hade dock en del av Nils Kaggs Västgöta-Dals regemente stannat kvar, och dit hade även Börje Nilsson återvänt för att, som han skrivit i brev den 26 juni 1640, invänta förstärkningar, som utrustades i Sverige och som också anlände i början av augusti samma år. Därefter verkar Börje Nilssons kompani liksom några andra truppavdelningar ha stannat kvar i Stettin in på året 1642. Efter Johan Banérs död i maj 1641 hade överbefälet över de svenska, och med dem förenade truppstyrkorna, lämnats till fältmarskalken Lennart Torstensson, som för att försöka ordna en lämplig väg fram mot de kejserliga arvländerna förlade kriget till Schlesien och därvid stödde sig väsentligt på den öppna förbindelsen med Sverige över Stettin.

Hindrad från att tränga sig vidare fram mot Wien, av den kejserliga överbefälhavaren Piccolomini, vände sig Torstensson mot Sachsen och hoppades att där kunna tvinga fram ett avgörande slag mot fienden som följde efter honom. Därvid drog Torstensson till sig alla disponibla svenska trupper i närheten, och då har också majorens (Börje Nilssons) kompani av Västgötaregementet tågat mot Leipzig där den stora kraftmätningen ägde rum den 23 oktober 1642, invid Breitenfeld, där konung Gustaf II Adolf elva år tidigare vunnit sin lysande seger.

Också denna gång, i det så kallade slaget vid Leipzig, var krigslyckan de svenska gunstig och de kejserliga tvingades att efter svåra förluster ta till flykten. Även de svenska linjerna hade haft stort manfall i sårade och dödade och bland dem som måste räknas till sistnämnda kategori befann sig löjtnanten vid majorens kompani av västgötastyrkan Sven Andersson Bång (eller Bånghe), vilken vid Västgöta-truppernas förut nämnda, av Jakob Pontusson De la Gardie ledda, expedition till krigsskådeplatsen sommaren år 1635 tjänstgjort "på prämarne", d.v.s. till sjöss, såsom fänrik vid kaptenen Mårten Talmans kompani av översten Nils Kaggs regemente och var - även tidigare - en av Börje Nilssons regementskamrater, vilken vi i ett annat sammanhang kommer att höra mer om.

Visserligen lyckades Torstensson att den 27 november 1642 ta staden Leipzig men armén behövde hämta krafter efter fälttågens vedermödor och då en kejserlig här om 14 000 man

ryckte an, drog sig Torstensson tillbaka till Lansitz i kurfurstendömet Sachsen, där svenskarna tog kvarter. Leipzig återtog av Torstensson i början av april 1643, och majoren vid Västgötaregementet Börje Nilsson sattes därvid som kommandant på fästningen Pleissenburg (staden Leipzigs gamla slott) och låg kvar där med sitt kompani ännu i slutet av augusti 1643 (enligt uppgift i rullorna), fastän han redan den 17 maj samma år blivit utnämnd till överstelöjtnant vid Västmanlands regemente för att där efterträda den kort tidigare avlidne överstelöjtnanten Anders Brodersson Rålamb, vilken vid tiden för sin död satt som kommandant i Anklam, nära Stettin.

Genom Danmarks alltmera öppet visade fientliga inställning mot Sverige, vid de underhandlingar om fred i Tyskland som nu pågick i Osnabrück och Milniter, och genom trakasseriet mot den svenska handeln: förhöjda tullar samt godtyckliga visitationer och konfiskationer, ansåg sig svenska regeringen ha allt skäl att vänta sig att snart finna Danmark stå som väpnad motståndare. Man beslöt därför att försöka komma till en uppgörelse, innan danskarna ännu hunnit rusta sig. Överbefälhavaren i Tyskland, fältmarskalken Lennart Torstensson beordrades därför att avbryta sin åter påbörjade marsch mot Böhmen för att i stället genom Holstein och Schlesvig överraskande anfalla Danmark. Samtidigt vidtogs förberedelser för att från de västra landskapen tränga in på danskt och dansk-norskt område: Skåne, Halland och Bohuslän.

För att delta i striderna på den nya krigsskådeplatsen kallades en del av trupperna i Tyskland hem. Även andra än de, vilka sedan överenskommelse om stillestånd träffats med den kejsarliga krigsmaktens överbefälhavare Gallas ("Härförstöraren" BD;s anmärkning), följde med Torstensson på tåget genom Holstein upp till Jylland. Som befälhavare för en bataljon västmanlänningar kom Börje Nilsson i februari 1644 förmodligen från Anklam till Göteborg, samtidigt som garnisonen i Älvsborg förstärktes med bl.a. ytterligare två västmanlandskompanier.

Då var Börje Nilsson sedan i december 1643 upphöjd i adligt stånd, varvid han erhållit namnet DRAKENBERG, säkerligen hämtat från fästet i Preussen med närliggande namn, där han fyra år tidigare varit kommandant. Han skrev dock själv sitt namn Drakenberg.

De från olika håll till Göteborg och dess grannskap sammandragna trupperna ställdes under befäl av dåvarande landshövdingen Nils Assarsson Mannersköld, och då han var ålagd att bevaka hela gränssträckningen utefter Göta älv och vidare fram till Vänersborg, kom hans styrkor att livligt delta i striderna under den efter överbefälhavaren på norsk sida Hannibal Söhested uppkallade Hannibalsfejden. Så avdelades exempelvis Börje Nilsson Drakenberg i juni 1644 med 200 knektar och 100 ryttare norrut från Göteborg för att möta ett befarat anfall av Sehested mot Gamla Lödöse. Sehested gick då i stället mot Vänersborg, som förstördes, och drog sig därefter tillbaka in i Bohuslän.

I augusti samma år deltog Drakenberg med sex kompanier i en expedition under Fredrik Stenbock, vilken då var överste och chef för adelsfaneregementet, i hans tåg utmed Hallandsgränsen. Då den danska kommandanten på Varberg, Ivar Krabbe, i slutet av oktober 1644 satte sig i rörelse mot Bollebygd i Västergötland, fick Drakenberg förtroendet att sköta försvaret med sin bataljon.

Under de första månaderna av år 1645 fortsatte gränsfejden i de västra landskapen och de kompanier som var underställda Drakenberg var i flitig rörelse. Därvid beordrades Drakenberg att med huvuddelen av bataljonen ingå i en grupp under överste Harald Stake, som mottagit befallning att vid Lerum i Västergötland trygga den återigen hotade Västgötagränsen. I augusti detta år tillhörde Drakenbergs bataljon fortfarande denna grupp, då Schested ryckte an mot Nylödöse i Göteborg, men som där blev anfallen från tre sidor: i vänstra flanken av Stakes avdelning (där Drakenberg var med) från Härlanda, norrifrån av en svensk styrka som stått vid Skårdal men vikit undan norrut mot Nödinge vid Sehesteds angrepp, och slutligen söderifrån av dåvarande generalmajoren Lars Kagg med hans västgötar. Schested måste dra sig tillbaka och räddade sig över till Hisingen, där han förföljdes av Kagg, vilken tvingade Sehested att utrymma ön och därefter öppnade eld mot Bohus. Belägringen av detta fäste avbröts emellertid genom budskapet om freden som slutits i Brömsebro den 13 augusti 1645. Underrättelse om freden nådde Bohus några dagar senare.

Chefen för Västmanlandsbataljonen, överstelöjtnanten Börje Nilsson Drakenberg, antecknades som svårt sårad genom en farlig blessyr i hjärtrakten, erhållen i striden vid Bohus.

Som det framgår av det som hittills meddelats om Börje Nilsson Drakenbergs krigarliv, hade han inte fått mycket fritid men då han år 1644 fått återvända till Sverige, för att där i sin fädernebygd fortsätta att strida, fick han möjlighet att gifta sig. Hans maka blev KRISTINA STIERNA, född år 1610, dotter till Erik Månsson Stierna (vilken sägs ha varit krigskommissarie i konung Johan III:s tid, och som ägt Rishultsgård i Lannaskede socken (Jönköping), där han levde ännu år 1633, och hans maka i andra giftet Kerstin Ulfsparré (dotter till riksrådet och lagmannen Göran Eriksson Ulfsparré af Broxvik och Marina Ribbing), som bodde kvar på Trishult ännu år 1643, då hon sålde egendomen.

Kristina Stierna hade tidigare varit gift med Sven Andersson Bång (Bånghe), vilken tidigare omnämnts som dödsskjuten vid Leipzig den 23 oktober 1642, då han var löjtnant vid Börje Nilssons kompani av Västgöta-Dals regemente. Hon hade två barn med honom som var minderåriga vid tiden för moderns omgifte, nämligen dottern Maria och sonen Erik, vilken sistnämnda var född år 1640. Sven Andersson Bångs fader uppgivs ha varit handlanden Anders Andersson Binge i Brätte, där Börje Nilsson Drakenbergs fader år 1620 någon tid tjänstgjorde som tullnär. Anders Anderssons son Sven samt Nils Börjessons två söner, vilka måste ha varit ungefär jämgamla, kan möjligtvis redan då gjort varandras bekantskap.

Säkerligen har Sven Andersson och Börje Nilsson haft följe med varandra, då de båda utbildades till befälsställning vid Västgötaknektarna, om än Börje Nilsson kom att stiga hastigare i graderna än Sven Andersson. Det kan således antas att löjtnanten Bångs änka var väl känd för Börje Nilsson Drakenberg då han framförde sitt frieri till henne och erbjöd sin hjälp vid uppfostrandet av hennes två små barn.

Tillsammans med sin första make bodde Kristina Stierna år 1640 på säteriet Ömmestorp i Tranemo socken i Kinds härad (Älvsborg) och har kanske innehaft gården också någon tid efter Sven Anderssons död. Det kan antas att denna egendom blev det nygifta paret Drakenbergs första hem, då överstelöjtnanten möjligen kunde åtnjuta någon ledighet från tjänsten, sedan han i februari 1644 ordnat med inkvartering för sin bataljon

västmanlänningar i Göteborg och till dess att han i juni samma år beordrades att tåga norrut efter Göta älv för att möta fienden.

Därefter blev Drakenberg oavbrutet bunden vid sin bataljon som liksom tidigare omtalats, i hög grad blev tagen i anspråk under den pågående Hannibalsfejden, till dess freden slöts i Brömsebro på hösten 1645, samtidigt med att bataljonens chef sjukrapporterades för allvarlig skottskada utanför Bohus fästning. Möjligen har det under denna tid, då Kristina Stierna och hennes barn måste sakna maken och styvfadern, kunnat beredas ett hem hos Börje Nilsson Drakenbergs fader, som då slagit sig ned på Tissås, och möjligen var det där som Börje Drakenberg fick vila ut efter de svåra strapatserna och fick vård för såren. Ännu då nämndes inte något om en tilldelning av någon gård eller egendom åt honom. Då han fick en sådan blev det just Tissås, vilket förmodligen inte ägde rum förrän förläningen blivit ledig på grund av faderns, den tidigare Göteborgspresidentens, död år 1655,

Som chef för det kompani som tillhörde Västmanlands regemente, vilket enligt dåtida rekryteringsbestämmelser hade att påräkna manskap från Västerbergslagen (senare tilldelat Dalregementet) samt Vagnsbro, Skinnskattebergs och Norbergs härad i Västmanland, upptar rullorna överstelöjtnanten Drakenberg för åren 1644-1654. Förmodligen har han, så snart han efter sjukledigheten åter kunde börja göra tjänst, ägnat sig åt den för kompanichefen åliggande plikten att främst i kompaniets hemtrakt söka ersättare för förluster i soldatnumerären, som de genomförda striderna vållat. Snart nog var han åter i Tyskland och tjänstgjorde 1647-48 som kommandant i Leipzig, till dess det trettioåriga kriget fick sin avslutning genom de i Osnabrück och Münster växlade fredsfördragen, som daterats den 14 oktober 1648, och som medförde möjlighet för stora delar av de svenska truppförbanden, som dittills varit bundna i Tyskland, att återvända till hemorten.

Så var exempelvis fallet med Västmanlands regemente vars stående bataljon, under befäl av översten Wellam Philip, stannat i Pommern och inte deltagit i Lennart Torstenssons tåg mot Danmark. Den hade inte heller, som överstelöjtnanten Drakenbergs bataljon gjort, varit med i de västra svenska landskapens kamp under Hannibalsfejden, utan i stället uppsplitrats under Wittenbergs och Wrangels fälttåg i Bajern och Böhmen och så vidare samt, efter avsevärda förluster genom strider och sjukdomar på hösten 1647, förlagts i kvarter i Neumark i övre Pfalz för att där avvakta fredsslutet.

Det dröjde dock till slutet av september 1649, innan resterna av sistnämnda bataljon återkom till Sverige och hemprovinen för att där åter rustas upp och kompletteras, och samtidigt bör också Drakenberg ha kommit tillbaka från Leipzig. Innehavet av de stora landområden vilka, genom frederna i Brömsebro och Osnabrück-Münster tillfördes den svenska kronan, kom nu att för Sverige, för dess diplomati och härsmacht liksom för hela folket skapa bekymmer och oro under en tid av mera än halvtannat sekel och snart nog stod åter svenska trupper i strid på tysk jord, beredda att försvara, vad freden givit. Den svenska besittningen Bremen hade nämligen, i trots av fredsbestämmelserna och med åsidosättande av därvid proklamerad svensk överhöghet, av den tyska kejsaren förklarats för fri riksstad och vägrade därefter att finna sig i av Sverige utfärdade bestämmelser.

När så den svenske guvernören Hans Kristoffer Königsmarck fann sig tvingad att vidta vissa militära åtgärder gav detta till följd att Bremen värvade en truppstyrka, som under sommaren 1654 bemäktigade sig fästen vid stadens gränser, vilka Königsmarck låtit anlägga till skydd för sjöfarten på floden Weser. När underrättelse om detta nådde konung Karl X Gustaf, som då blivit konung i Sverige, beslöt han att eftertryckligt kväva upproret och skickade till Königsmarcks understöd en truppstyrka om 6 000 man, i vilken bland annat också bataljonen Drakenberg ingick med fyra kompanier av västmanlänningarna, som för ändamålet mönstrades i Stockholm den 15 juli 1654.

Sedan Bremen tvingats att erkänna Sveriges överhöghet, och Königsmarck hållit ett högtidligt intåg i staden, som lämnats utan det understöd vilket sägs ha utlovats från kejsaren, låg den svenska truppsändningen kvar ännu någon tid på bremiskt område. Så befann sig större delen av Drakenbergs bataljon ännu i november samma år invid Bremen. "Det bremiska kriget var blott inledningen till en ny krigsperiod", heter det i Västmanlands regementes historia. Året därpå, eller år 1655, hade nämligen det polska kriget utbrutit, med syftet också det, att försvara det genom westfaliska freden vunna svenska väldet. Visserligen hade inte tiden för det i Stuhmsdorf år 1634 på 26 år slutna stilleståndet med Polen löpt ut men såväl konung Vladislavs uppträdande som Sveriges motståndare under förhandlingarna om westfaliska freden, som hans broders och (från 1648) efterträdares Johan Kasimirs, vägran att erkänna Karl X Gustaf som konung i Sverige, på vars tron Johan Kasimir själv som direkt Vasa-ättling gjorde anspråk, hade tydligt visat att Polen, vid för landet lägligt tillfälle, skulle öppet förklara sig som Sveriges fiende och därför nu måste från s betraktas som sådan från svensk sida.

Med den sammankallade svenska riksdagens bifall beslöt därför konung Karl Gustaf att själv vara den som först vädjade till vapen. Till den blivande krigsskådeplatsen överfördes till Pommern under konungens eget befäl 15 000 man som mönstrades vid Damm (inte långt från Stettin) den 29 juli 1655. I denna styrka ingick bl.a. överstelöjtnant Drakenbergs bataljon västmanlänningar, under det att översten Wellam Philips bataljon, 4 kompanier, av samma regemente mönstrades i Stockholm redan den 23 maj och efter överresan förlagts som garnison i Stettin. Konungens marsch söderut hindrades inte av polackerna, vilka tvärtom hyllade honom, då han från Pommern tågade in i Storpolen och strax söder om Posen fortsatte österut till Konin vid Warthefloden, där han i mitten av augusti förenade sig med den här, som i Pommern värvats av fältherren Arvid Wittenberg och som vid sin inmarsch i Polen förlagt svensk besättning i Posen och därefter inväntat konungens ankomst efter att ha befäst lägret vid Konin. Här mönstrade nu konungen de samlade styrkorna den 15 augusti, och det har då antecknats, att Drakenbergs bataljon räknade 445 man friska samt 53 sjuka och förkomna.

Påföljande dag tågade den förenade hären österut till Kolo vid Warthepasset, och där tillstötte den 20:e i samma månad rikstygmästaren G. O. Stenbock med artilleriet, varefter den samlade hären räknade omkring 34 000 man. Överläggningarna, som nu fördes angående lämpliga åtgärder, sedan konung Johan Kasimir lyckats att samla en här, och sedan rysk krigsmakt erövat Vilnia i Litauen och förmått hindra den livländska armen, som stod under fältmarskalken M. G. de la Gardies befäl, att på utsatt tid vara konungen till mötes i Polen, förde till resultat, att hären uppdelades i tre styrkor, av vilka den ena under konungens befäl skulle fortsätta att tåga österut till Warszawa. Där hoppades man kunna

träffa på Johan Kasimir och hans uppåå. En annan mindre styrka, med G. O. Stenbock som befåhåvare, skulle följa floden Weichsel till Preussen för att där söka förening med M. G. de la Gardies livländska armé och slutligen skulle huvudstyrkan under Wittenberg dirigeras mot Krakov.

I sistnåmnda grupp ingick bland annat Drakenbergs bataljon, som därmed fick vara med om de svårigheter, vilka mötte Wittenberg i Lillpolen vid hans tåå söderut mot Krakov, men också delta i den med framgång krönta belågringen av denna stad, sedan konung Karl X Gustaf efter erövringen av Warszawa vänt tillbaka söderut och återförenat sin här med Wittenbergs styrkor. Då Krakov fallit i Karl Gustafs våld den 8 oktober 1655, förldades där en svensk garnison, i vilken en mindre kontingent västmanlåningar ingick, under det att bataljonen Drakenberg i övrigt stod kvar i konungens fåltarmé.

Når Karl Gustaf i slutet av oktober 1655 vände sig norrut för att söka ett avgörande genom anfall mot kurfursten av Brandenburg, som gjorde anspråk på det svenska Ostpreussen, ståldes en armé om 6 000 man under generallåjtnant Douglas kommando för att trygga besittningen av Lillpolen. I denna styrka ingick bland annat bataljonen Drakenberg, vars öden alltså återigen för nååon tid skildes från konungens.

Detta var i särskilt hög grad fallet med bataljonens befåhåvare som, under Douglas-kårens förlåååning i Sandomierz i Lill-Polen, den 27 november 1655, beordrades att resa hem till Sverige. Sannolikt för att där månstra in och öva behövlååa förstårååningar, som påkållades för det fortsatta kriget i Polen, men säkerligen också för att vara med om arbetet för försvarsanstalter, vilka särskilt i de västra landskapen syntes vara av behovet påkållade med anledning av det alltmera tillspetsade låået i förhållandet gentemot Danmark.

Med undantag för tiden mellan hösten år 1645, då Börje Nilsson Drakenberg genom skottskada i bröstet sattes ur stånd att göra krigstjånst och av den anledningen fick, för att kunna vårdas, vistas i hemmet och antagligen till sommaren 1654, då Drakenbergs bataljon västmanlåningar kommenderades ut för deltagande i det så kallade Bremerkriget, hade Drakenberg inte haft nååon mójlighet att ååna sig åt familjelivet. Helt säkert har han nu på våren 1656, obunden av tjånst som han då, efter nååon tids kommendantsyssla i Halmstad, verkar ha varit, fått vara tillsammans med de sina på Tissås som nu antingen genom arv eller förlååning tillkommit honom efter faderns död år 1655. Börje Nilsson Drakenberg skrev sig också därefter till Tissås

Han hade nu med sin maka två söner, Gustaf Adolf, f. 1646 och Nils f. 1653, men han hade också att dra försorg om de två styvbarnen Maria och Erik Bång. Han lade ner mycket möda på att försöka ge också dem en god start i livet. Redan år 1645, säkerligen kort tid efter sitt giftermål med deras moder, Kristina Stierna, hade han inlååmnat ansååkan om att få adoptera styvbarnen på sitt adliga namn och nummer, men denna framståållning ledde inte till nåågot resultat. Trots att det säkerligen framhåållits att de båda kunde ååberopa sig på adlig börd, då Bångeslåkten gjorde anspråk på att liksom den redan år 1625 introducerade adliga ååtten Bratt af Höålund (nr 49) kunde råkna sig tillhååra slåkten Brath, som kommit från Norge med Nils Svensson Brath, vilken år 1456 adlades av konung Karl Knutsson, och då ju ingen invåndning kunde göras i frååa om moderns, Kristina Stierna, erkånda adelskap. Nååon introduktion på Riddarhuset erhåålls emellertid inte då för Börje Drakenbergs styvbarn och

han själv kom att några år senare ta adoptionsrätten i anspråk för en honom mera närstående anförvant. Hans år 1647 adlade yngre broder Erik Nilsson, vilkens historia omtalas på ett följande blad i släktboken, i oktober 1651 introducerades såsom adopterad på Börje Nilsson adliga namn och nummer, Drakenberg nr 313.

Under det att överstelöjtnanten Börje Nilsson Drakenberg var sysselsatt med att efter återkomsten till Sverige från kriget i Polen rusta upp försvaret i de västra landskapen och därvid någon tid på sommaren 1656 fört kommando i Halmstad, hade organisationen av Västgötaregementena fortgått och deras indelning fastställts, så att Drakenberg i oktober 1656 utnämndes till överste och chef för Älvsborgs regemente.

Länge hade Börje Nilsson Drakenberg då fått vänta på uppfyllandet av löftet om en överstebefattning, vilket givits honom av drottning Kristina redan på hösten 1649, förmodligen i samband med hans återvändande till hemlandet efter den vid westfaliska fredens ingående upphörda kommandantbefattning i Leipzig. Drottningen hade nämligen den 30 augusti 1649 tillförsäkrat honom den första lediga överstebefattningen i Västergötland. Det blev nu vid Älvsborgsregementet, som delvis hämtade manskap från trakter vilka förut ansetts såsom rekryteringsområden för de styrkor ur vilka Västgöta-Dals och Skaraborgs regementen bildades och vid vilka båda förband Börje Nilsson tidigare tjänstgjort.

Under det att konung Karl X Gustaf, under för honom allt mera ogynnsamma förhållanden, fortsatte kriget i Polen, där han också tvingades att försvara de svenska besittningarna och intressena i de baltiska provinserna mot Ryssland, hade det blivit allt tydligare, att Danmark hade för avsikt att bryta den med Sverige i Brömsebro ingångna freden. Då denna "arvfiende" till Sverige därigenom hoppades att under de svårigheter som hopade sig för Karl Gustaf under krigföringen söder och öster om Östersjön och som i hög grad minskade hans krafttillgång i Sverige och särskilt vid dess västra gräns, kunna återvinna de förluster i fråga om landområden och fästen, som Danmark måst göra för att få sagda fred till stånd. Och den 1 juni gav konung Fredrik III i Danmark sin krigsförklaring, vilken, som sagt, inte kom som någon överraskning för Karl X Gustaf, men som dock nådde honom innan de svenska trupperna hunnit samlas. Till en början hade därför danskarna framgångar och ryckte in i Halland, men snart nog kunde de svenska krigarna återta landskapet och tvinga den danska hären att, i oktober dra sig tillbaka in i Skåne, varefter krigshändelserna på denna front avstannade.

Däremot pågick i norra delen av Västergötland striderna mot den under den danska anföraren Krabbe stående styrkan av norrmän, som över Göta älv gjort infall där, och det kan antas att de tre västgötaregementena med sin fulla styrka deltagit i de hårda striderna här, som efter den danska befälhavaren fått namnet Krabbefejden. I ett memorial som kom rådet tillhanda den 2 april 1657, hade konung Karl X Gustaf givit anvisningar på vissa försvarsåtgärder och hade därvid bland annat framhållit att översten Börje Nilsson Drakenberg borde placeras som kommandant i Halmstad och Halland till hjälp åt riksstygmästaren Erik Stenbock, där han ju innehaft denna befattning någon tid på våren 1656. När nu det danska kriget efter Karl Gustafs lyckosamma tåg över Bälten förts till slut genom freden i Roskilde, som gav Sverige de södra landskapen Skåne, Blekinge och även det förut på viss tid innehavda Halland, blev det andra uppgifter Drakenberg fick ägna sig åt.

Roskildefreden blev ju snart bruten, då Karl X Gustaf tröttnade på de ständiga försök som gjordes från dansk sida för att fördröja och försvåra överlämnandet av de avträdde landskapen till Sverige. När Sverige, för att ge större eftertryck åt kraven att införliva de nyvunna provinserna, på hösten 1658 återigen vädjade till vapnen kom det snart åter till häftiga strider såväl till sjöss som till lands. Västgötaregementena var därmed inom kort på nytt i kamp på de gamla slagfälten vid Göta älv för att där möta infall som gjorts från Norge genom det nu svenska Bohuslän och vid Bohus, där den svenska besättningen hade att kämpa mot norska belägrare, men deltog också i svenska strövtåg längre in i Norge till Halden, som leddes av den gamle generalen Lars Kagg, vilken ju i spetsen för sina västgötar med framgång bekämpat den norska guvernören Hannibal Sehested vid och på Hisingen år 1645. Oerhört hård var den långvariga striden om det tappert försvarade Halden, men Kagg tvingades upphäva belägringen och tåga tillbaka till Sverige i slutet av år 1659.

Efter Karl X Gustafs död, i Göteborg den 13 februari 1660, påskyndades de redan tidigare påbörjade fredsunderhandlingarna, och den 27 maj samma år kunde fredsfördraget med Danmark undertecknas i Köpenhamn. Därvid måste Sverige avstå från Trondhjems stad och även från ön Bornholm, som också tillförsäkrats Sverige i Roskildefreden. Sverige fick behålla Skåne, Halland, Blekinge, Bohuslän samt ön Ven. Sedan betryggande fredsfördrag ingåtts även med Polen och Ryssland, hade Sverige nu för första gången efter århundradets början fred med alla makter och man kunde, i juli 1661, fatta beslut om härens delvisa upplösning samt om succesivt avskedande av värvat krigsfolk. Börje Nilsson Drakenberg sattes år 1660 som kommandant på Bohus, samtidigt med att översten Sven Ranck efterträdde honom som chef för Älvsborgs regemente, och han fick stanna där i ro, då Bohusläns guvernör och landshövding Harald Stake väl lyckades i arbetet att söka övervinna svårigheterna att sammansmälta det nyvunna landskapet med det övriga Sverige.

Det kan antas att Börje Drakenbergs och hans makas tredje och yngsta son, som i dopet erhöll namnet Johan, föddes på Bohus någon gång i början av 1660-talet samt att de två äldre sönerna, de förut omnämnda Gustaf Adolf, f.1646, och Nils, f.1653, hunnit påbörja sin militära utbildning under faderns ledning då han satt som kommandant på fästningen. Styvsonen Erik Bång hade redan år 1657 blivit fänrik vid Älvsborgs regemente och där utnämnts till löjtnant 1659 samt tillhörde sannolikt som sådan den truppstyrka som var förlagd på fästningen.

I februari 1670 förnyades, eller "konfirmerades", översten Börje Nilsson Drakenbergs uppdrag att vara kommandant på Bohus och då tydde ännu inte, för Sveriges vidkommande, något på att krigsfara hotade, trots att visserligen den politik som fördes av Frankrikes konung Ludvig XIV, förvisso gav berättigad anledning till oro ute i Europa. Man var i Sverige särskilt oviss om den unge konung Kristian V:s planer, då han i början av år 1670 efterträtt sin avlidna fader Fredrik III på danska tronen och därvid fick rätt att förfoga över en välordnad krigsmakt, under det att den svenska krigsstyrkan minskat rätt avsevärt på grund av penningbrist och med anledning av slapphet vid utskrivning av manskap.

Genom att slutförbund med Frankrike erhöll Sverige visserligen hjälp till truppers utrustning, men iklädde sig samtidigt förpliktelser, som under hösten 1674 tvingade till ett svenskt infall

i Brandenburg, vars syfte förklarades vara att beveka kurfursten av Brandenburg till förlikning med Frankrike och den svenska hären ryckte in i Brandenburgska Pommern och Neumarck och förlades i december 1674 i vinterkvarter i Stargard, mot vilket brandenburgska ståthållaren, greven av Anhalt, visserligen protesterade, men inte sökte att med honom till buds stående otillräcklig styrka göra något motstånd.

När påföljande år, 1675, kurfursten lyckats att sätta Sveriges alla förra fiender i rörelse för att ta ifrån det dess gjorda erövringar och därvid mötts av försäkningar om de olika makternas goda vilja att bidra till detta, och då de svenska trupperna i Tyskland under riksmarsken K. G. Wrangels befäl förlorat slaget vid Fehrbellin den 18 juni 1675, vågade fienderna öppet ge sig tillkänna. Kejsaren och tyska riket förklarade krig mot Sverige den 8 juli och samma dag gav också Holland sin krigsförklaring. Danmark, som då ännu inte kände sig fullt rustat, dröjde till den 2 september men anslöt sig då till de övriga byteshungliga staterna. De svenska trupperna i Tyskland måste dra sig tillbaka och till största delen återvända till hemlandet, så att det vid slutet av året var Stade, som modigt försvarades av Henrik Horn, som var den enda ort inom Bremen och Verdens områden som ännu hölls av svenskarna.

Året 1675 hade varit så till vida olyckligt för Sverige, att dess rykte som en framstående krigarstat blivit rätt illa skamfilat men det medförde å andra sidan en nyväckt önskan att genom att vidta lämpliga åtgärder resa riket ur det vanmaktstillstånd, i vilket förmyndarregeringens vanstyre fört landet. Till den under år 1676 fortsatta striden hade sålunda den nu enväldigt blivna unga konung Karl XI lyckats att genom personligt ingripande sätta fart på den förut mycket försummade flottans utrustande, men dess insats förlamades av otillräckligt utbildat befäl och av besättningens bristande vana vid sjön. Danmark hade också lyckats att dra Holland på sin sida, som med en eskader lämnade den danska flottan sitt stöd, och under striderna till lands erövrade konung Kristian V så gott som hela Skåne, därvid i inte ringa mån hjälpt av befolkningens under djärva anförare påbörjade småkrig, "snapphanekriget", vilket snart spred sig också till Blekinge och väsentligt försvårade de svenska styrkornas provianterande från övre Sverige.

Samtidigt hade den norska ståthållaren Gyldenlöve i början av året samlat en här, som enligt planen skulle infalla i Sverige, samtidigt med att en dansk eskader skulle blockera Göteborg och den danska konungen landstiga i Skåne. Denna plan kunde dock inte genomföras i sin helhet, då de danska krigsskeppen måste tas i anspråk för att kämpa i Östersjön mot den svenska flottan. Trakten omkring Göta älv blev än en gång skådeplatsen för fiendehärjningar och Vänersborg måste efter ett tappert försvar av en fåtalig besättning överlämnas till Gyldenlöve i slutet av juni 1676. Norrmännen tågade så utefter Göta älv ned mot Göteborg, utan att allvarligt hindras av de ringa styrkor som här fanns att tillgå för svenskt försvar.

Då nu, i slutet av juli, en dansk eskader drivit undan den obetydliga flottavdelning som skulle försvara Göteborg från sjösidan, höll staden på att inneslutas, när Gyldenlöves trupper kom österifrån och även intog angreppsställning på Hisingen, men räddades genom en eskader om 11 skepp, som utrustats i England och nu kom till undsättning, samtidigt som den kunde förhindra att Gyldenlöves trupper fick den av dem påräknade provianttillförseln från sjösidan. I stället fick Göteborg, som hotats av hungersnöd, tillförsel av livsmedel, och

Gyldenlöve såg sig inte förmögen att fullfölja sin plan mot denna stad. Han förde då, i början av augusti 1676, över hela sin styrka till Hisingen i avsikt att därifrån angripa Bohus, där han väntade att finna tungt artilleri till sin hjälp, vilket krävdes för belägrandet av fästningen och som enligt avtal skulle tillföras honom av översten Tönne Hvitfeldt från Fredrikshald.

Det hade emellertid lyckats svenska stridsgrupper att så försvåra Hvitfeldts tåg, att Gyldenlöve tvingats till att utan kraftigare artilleristöd ta upp striden om Bohus, där försvaret tappert leddes av den 78-åriga generalen Harald Stake, vilken också var guvernör i Bohuslän, och den 79-åriga kommendanten, överste Börje Nilsson Drakenberg med 1 400 mans besättning, därav en mindre kontingent ur Västgötadals regemente.

Det kan här lämpligen antecknas att av de båda andra västgötastyrkorna Skaraborgs regemente kommenderats till försvaret av Skåne och Älvsborgs regemente hade garnisonstjänst i Stade (Pommern). Även att också Västgötadals regemente hade en bataljon i Skåne och således med blott halva sin styrka kunde bidra till försvaret av de västra landskapen, vilka dock fick hjälp även från Värmland.

Sedan Drakenberg avvisat Gyldenlöves uppmaning att överge fästningen, stacks staden Kungälv i brand, och Gyldenlöve som nu mottagit artilleriförstärkningen, rustade sig för att effektivt söka kväva allt motstånd. Oroad av underrättelse att rikskanslern M. G. De la Gardie var i antågande från Västergötland med en betydande härstyrka, och då han fann det vara omöjligt att i den hårt härjade trakten låta sina trupper ligga kvar under den kommande vintern, beslutade sig Gyldenlöve för att upphäva belägringen och att tåga tillbaka till Uddevalla, sedan han fullbordat förstörelsen av Kungälv. Då han nu under tillbakatåget tvingades drabba samman med svenska häravdelningar, fann Gyldenlöve det klokast att inte stanna i Uddevalla utan fortsatte över Svinesund in i Norge i enlighet med order, som utfärdats av konung Kristian V. Kampen om Göteborg hade därmed förts till ett lyckosamt slut för Sverige och året 1676 skulle inte gå till ända utan att också den framgången kunde inristas på de svenska fanorna, vilken blev Sveriges i och genom slaget vid Lund den 3 december detta år.

Kort tid efter det att fredliga förhållanden återställdes i Bohuslän efter Gyldenlöves avtåg från Bohus tillbaka till Norge ingick Börje Nilsson Drakenberg, som år 1660 erhållit avsked från översteanställningen vid Älvsborgs regemente, med anhållan om att på grund av blesyrer och ålder bli befriad från den kommendantbefattning på Bohus som han haft sedan 1660. Avsked beviljades honom den 30 september 1676, då han fick löfte om "att njuta överstelönen oavkortad". Han har nu återvänt till hemmet Tissås, vilket gods förlänats honom, men han har också sitt namn knutet till några andra gods, vilkas innehavare Börje Drakenberg sägs ha varit. Så är förhållandet med Påbo i Ullasjö socken i Kinds härad (Älvsborg), som påstås ha tillförts honom genom giftermålet med Kristina Stierna, med Hökällan i Säve socken på Hisingen, som han lär ha förvärvat genom köp år 1665 och sedan ägts till år 1685, då han sålde godset, och var samtidigt uppgiven som ägare till Ågården (Warnum-Ågården) i Varnum socken, Ås härad (Älvsborg).

Året efter återkomsten från Bohus till Tissås, avled Börje Nilsson Drakenbergs maka, Kristina Stierna, där den 31 augusti 1677. Stoftet har förmodligen jordats i Härna sockenkyrka, som på 1700-talet revs för att bereda plats för en då uppförd kyrkobyggnad. Av hennes syskon,

barn liksom hon födda i äktenskapet mellan krigskommissarien Erik Månsson Stierna och hans andra fru Kerstin Ulfsparre, hade då nästan alla gått ur tiden. Den enda brodern Hans hade stupat vid stormningen av Leipzig år 1643, den äldsta system Brita, som varit olyckligt gift med korpralen vid Smålands ryttare Ulf Knutsson Eke (som frantogs sitt adelskap) och efter erhållen skilsmässa från honom ingått äktenskap, år 1630, med godsägaren Kristoffer Stråle af Sjöared, hade avlidit före år 1637. System Estrid, som var född år 1610 och som varit gift med en frände, kaptenen Peder Stierna, hade avlidit 1662 och låg jämte sin samma år avlidne make och deras tidigare bortgångna son Måns Stierna, begravnen i Kärda kyrka (Jönköping).

Den enda av Kristina Stiernas syskon som kom att överleva henne var yngsta system Maria, som var född år 1615 och sedan år 1639 gift med Karl Sjöblad, vilken deltagit i konung Gustaf II Adolfs krigståg i Tyskland och där sårats svårt i slaget vid Lützen, varit anställd som uppvaktande hos Axel Oxenstierna under dennes resa till Paris 1635 och därefter blivit hovjunkare hos Gustaf II Adolfs änkedrottning. Något år efter bröllopet ingick Sjöblad åter i krigstjänst och avancerade till överste vid artilleriet 1660, blev generalmajor 1666 och general 1674, då han var guvernör på Ösel. Då Karl Sjöblad år 1687 utnämndes till friherre, hade hans maka Maria Stierna redan gått ur tiden. Hon avled nämligen i juni 1686, följd av maken först år 1696.

Närmare Kristina Stierna än syskonen stod naturligtvis hennes egna barn, den dotter och den son som föddes i hennes äktenskap med Sven Andersson Bång, och de tre sönerna i hennes gifte med Börje Nilsson Drakenberg. De båda förstnämndas styvfader hade, som vi vet, ansökt om adelskap åt dem på sitt adliga namn och nummer, men inte fått sin begäran uppfylld, och deras moder fick inte uppleva den dag då adelsbrev den 3 december 1678 utfärdades för dem. De fick där tillstånd att bära namnet DRAKENFELT. Introduktion på riddarhuset erhöles år 1680 under nr 946.

MARIA BÅNG DRAKENFELT blev efter 1695 men före 1698 gift med Karl Silfverswärd, som blivit fänrik vid Älvsborgs regemente 1674 och där avancerat till kaptän, och som tidigare varit gift med Märta Uggla och fått elva barn med henne, av vilka dock sju avlidit i späda ålder. I kaptänen Silfverswärds äktenskap med Maria Drakenfelt föddes inga barn.

ERIK BÅNG DRAKENFELT som skrev sig till Påbo i Ullasjö socken och Rånnaväg i Gällstads socken, båda i Kinds härad (Älvsborg), och som var född år 1640 hade blivit fänrik vid styvfaderns (Älvsborgs) regemente 1657 och där år 1677 avancerat till major, då han påföljande år adlades. Överstelöjtnantsgraden nåddes av honom på nyåret 1692. Erik Drakenfelt (själv skrev han sig Drakenfäldt) hade deltagit i västgötatruppernas strider i Bohuslän och i Norge åren 1658 och 1659 och har därefter sannolikt tillhört garnisonen på Bohus men var med vid det svenska intåget i Brandenburg på hösten 1674 och blev under vistelsen där i striderna omkring Bremen i januari 1676 sårad av en muskötökula, som gick in i vänstra sidan och ut genom ryggen. Skadan hindrade honom dock inte från att fortsätta att göra tjänst, och inte heller från att avancera i graderna.

Erik Drakenfelt dog i december 1702 och ligger sannolikt jordad i Ullasjö kyrka, där stoftet efter hans maka i andra äktenskapet, friherrinnan Brita Kristina Fleetwood, få månader före Erik Drakenfelts frånfälle, gravsatts den 5 oktober samma år. Denna friherrinna Fleetwood

var född på Svaneholm i Ås socken (Jönköping) i februari 1671 och var dotter av överlöjtnanten, friherre Adolf Jakob Fleetwood, vilken år 1676 blev Börje Nilsson Drakenbergs efterträdare som kommandant på Bohus, där han dock samma år avled. Friherre Fleetwoods fru var friherrinnan Kristina Maria Sjöblad, f. 1650, d. 1679, en dotter av generalen Karl Sjöblad, friherre Sjöblad, och hans maka Maria Stierna, vilken sistnämnda var en yngre syster till Erik Drakenfelts moder Kristina Stierna, som var gift med Sven Andersson Bång och efter dennes död blev Börje Nilsson Drakenbergs maka. Brita Kristina Fleetwood var alltså kusins dotter till Erik Drakenfelt, med vilken hon gifte sig vid 28 års ålder i april 1697 och som hon genom sin död fem år senare lämnade som barnlös änking. Då barn inte fanns i Erik Drakenfelts första gifte, som ingåtts år 1679 (och i alla händelser före mars 1680) med Elisabet Stårck som avlidit 1689, och som var dotter till överstelöjtnanten vid Älvsborgs regemente Isak Stårck och hans maka i första giftet Märta Drake af Intorp, utgick vid överstelöjtnanten Erik Drakenfelts frånfälle i december 1702 den ätt, till vilken han och hans syster adlats 24 år tidigare.

Inte heller Börje Nilsson Drakenbergs ättegren blev livskraftig. Äldste sonen, GUSTAF ADOLF DRAKENBERG, f. 1646, som förmodligen utbildats till militär i tjänst vid besättningen på Bohus under faderns ledning, erhöll i februari 1668 krigskollegiets fullmakt på kornettbefattning och placerades i början av år 1672 som kornett vid Västgöta kavalleriregemente samt var löjtnant, då han avled år 1676. Han hade tidigare ingått äktenskap med INGEBORG KAFLE, som bör ha varit född år 1660 (dotter av presidenten i Göta hovrätt Erland Kafle, f. 1617 d. 1678, och hans maka i första giftet Brita Månesköld af Seglinge) och som efter Gustaf Adolf Drakenbergs frånfälle blev omgift år 1680 med dåvarande majoren vid Upplands regemente GUNNAR GABRIELSSON SITTELIUS, f. 1629, prästson från Sätilla i Marks härad, Älvsborgs län, vilken blev adlad 1678 ZITTELBERG och fick överstelöjtnants titel vid avskedet 1681. Han dog på Lidingsnäs (Ledinge) i Knivsta socken (Stockholm) år 1697, efterlämnande Ingeborg Kafle, för andra gången änka, och deras dotter Brita Margareta Zittelberg, som dog 1748. Zittelberg hade förut varit gift, men förlorade sin första hustru, vilkens namn är obekant, och fyra av sina barn med henne, då det fartyg, på vilket de var ombord tillsammans med hemvändande svenska trupper från Pommern, strandade och gick under vid Bornholm i december 1678.

I Gustaf Adolf Drakenbergs äktenskap med Ingeborg Kafle föddes sonen GUSTAF ADOLF DRAKENBERG, som bör ha varit född år 1675. Om honom är inget med säkerhet känt. I militärtjänst verkar han inte ha gått och möjligtvis har han inte trivts så väl i styvfaderns, Zittelbergs, hem utan givit sig därifrån till utlandet där han dött som ogift. Förmodligen under något av 1700-talets första år.

Börje Nilsson Drakenbergs och Kristina Stiernas andre son, NILS DRAKENBERG, som föddes år 1653, var styckjunkare vid Stockholms artilleristat i oktober 1674 och blev där fänrik 1676. Därifrån förflyttades han i samma tjänstegrad samma år till kaptenen Johan Olssons kompani av Västgötadals regemente, där han skulle tjänstgöra i stället för Ernst Gustaf Patkull, vilken 1672 fått tillstånd att åtfölja den utgående ambassaden till Frankrike och Holland, men efter det inte hörts av. Nils Drakenberg fick i augusti 1678 generallöjtnanten Mörners fullmakt som löjtnant vid Älvsborgs regemente och stod kvar som sådan år 1684. Han kallas också löjtnant, då han, obekant av vilken anledning, år 1696 intogs på Vadstena krigsmanshus, och i december 1700 är han antecknad som avliden. Han var ogift.

Nils Drakenberg innehade godset Håkantorp i Levene socken, Viste härad (Skaraborg), men sålde denna egendom i oktober 1692.

Den tredje sonen av Börje Nilsson Drakenbergs och hans maka Kristina Stierna har förmodligen fötts under den tid, då fadern var kommandant på Bohus, alltså omkring år 1670, men hade varit för ung till åren för att i sin militära utbildning få handledning av sin fader. Han hade i dopet fått namnet JOHAN och skrev sig Drakenberg till Tissås, då han efter faderns död år 1696, var år 1699 placerad som fältväbel vid Östgöta infanteriregemente, där han värvats som förare år 1684 och blev fänrik år 1703. Östgöta fotfolk, som längre fram i tiden ombildades till Kungl. Första Livgrenadjärregementet, hade sannolikt deltagit i försvaret av de västra landskapen och Bohuslän under striderna på 1660 och 1670-talen och då någon tid också haft en av de två bataljonerna placerad i Bohus fästning.

Just år 1699 hade dess chef, överste Ulfsparre, beordrats att gå till Pommern för att där förstärka de svenska trupperna, vilkas förläggning avsåg att ge eftertryck åt fredsförhandlingarna, som ledde till överenskommelsen i Traventhal, genom vilken konung Karl XII:s krig mot Danmark avslutades. Därefter låg regementet kvar i Pommern till dess det fick befallning år 1702 att rycka in i Polen för att där förena sig med svenska huvudhären. Det kan antas att JOHAN DRAKENBERG deltagit i regementets förflyttningar, och att han därvid förhållit sig väl, eftersom han rätt snabbt befordrades. I januari 1705, då regementet låg i vinterkvarter i Wielun i västliga Polen, blev han sekundlöjtnant och två år därefter, i januari 1707, premiärlöjtnant. Regementet låg då i staden Pössnig i Sachsen, dit ju konungen tågat för att framtvunga att konung Augustus i Polen skulle avsäga sig tronen. Därefter förflyttades de större krigshändelserna till ryskt område, och östgötafolket var med också här.

Börje Drakenberg tillägg: Under denna period hade Johan, som sed var, en så kallad krigshustru med vilken han fick tre barn. Innan han återvände till Sverige såg han till att äldste sonen Benjamin fick ägorätt till en gård i västra Polen. Familjen behöll namnet Drachenberg och blev så småningom upphov till en släkt som i nuläget främst finns i USA, men även i Tyskland och Polen. Delar av slakten utvandrade till Ryssland, så kallade Volgatyskar, ditlockade av Katarina den stora. De fann sig väl och frodades men under 1900-talets första, oroliga decennium valde de flesta att utvandra till USA/Texas. De som blev kvar kan antas ha gått under i Sovjetstaten. Från 2000-talet har åter kontakter knutits med dessa släktingar. Karen Sievers f. Drachenberg har besökt oss i Sverige och Börje har, med släktringen, deltagit i en släkträff i Houston. Slut tillägg.

Av någon anledning, möjligen skottskada och därav följande oförmåga att tjänstgöra, erhöll Johan Drakenberg avsked i mars 1708 och var alltså inte med i träffningen vid Holovezyn, där östgötarna särskilt utmärkte sig, och han har återvänt till hemlandet, där han i oktober samma år ingick äktenskap med REBECKA LÖFGREN, som var född 1664, dotter av domprosten i Linköping, magister Petrus Simonis Löfgren och hans maka Appolonia Danckwardt.

Fru Rebecka hade förut varit gift två gånger. Första gången år 1685 med borgmästaren i Söderköping Johan Cedermark, f. 1659, d. 1696, och andra gången, efter skilsmässa från honom, år 1695, med prostens och kyrkoherdens i Östra Husby pastorat av Linköpings stift, fil.

mag. Harald Askebom, f. 1651, d. 1699. Johan Drakenberg återinträdde i tjänsten som löjtnant vid Östgötaregementet 1709 och blev där kaptenlöjtnant i december samma år.

Regementet hade under krigståget in i Ryssland lidit stora förluster och blev i slaget vid Poltava den 28 juni 1708 helt upprivet och måste genom kapitulation vid Dnieper ge sig till fånga. I hemlandet sattes dock regementet åter upp och kunde redan år 1710 delta i Magnus Stenbocks fälttåg i Skåne och där bidra till framgången i slaget vid Helsingborg den 28 februari samma år. Då hade Johan Drakenberg sedan en månad tillbaka varit sekundkapten vid Östgötaregementet. Fullmakt som premiärkapten erhöll han i oktober 1710.

När Östgötafotfolket, som legat på bevakning i Skåne och vid bohuslänska kusten, i september 1712, överfördes till Tyskland för att där ställas under Magnus Stenbocks ledning i hans fortsatta kamp mot Danmark, var Johan Drakenberg inte längre med. Han hade nämligen då begärt avsked, vilket han beviljades i oktober samma år. Redan under nästpåföljande januari månad togs hans tjänst i anspråk på nytt, då han utsågs till kommandant på Kungsholmen och Drottningsskär vid Karlskrona. Detta honom givna uppdrag konfirmerades den 27 juni 1713, och samma dag utnämndes Drakenberg till överstelöjtnant. Endast några få år därefter avled Johan Drakenberg den 26 november 1716. Hans maka hade en månad tidigare dött, och båda fick ett sista vilorum på Tjurkö begravningsplats.

Då de inte fått något barn som kunde föra det adliga namnet vidare och då Börje Nilsson Drakenbergs enda sonson, Gustaf Adolf Drakenberg, försvunnit i utlandet och dödförklarats, UTGICK SÅLEDES REDAN EFTER BLOTT 70 ÅR DEN FÖRSTA DRAKENBERGS ADLIGA ÄTTEGREN.

ERIK NILSSON DRAKENBERG, ADOPTERAD, DEN NU LEVANDE ÄTTENS ÄTTEFADER.

Visserligen hade Börje Nilsson Drakenbergs ättegren efter endast några decennier utgått, men adelsnamnet och skölden bevarades genom den adoption som gav Börje Nilssons ett par år yngre broder Erik Nilsson rätt att som på Riddarhuset introducerad adelsman bära namnet Drakenberg, nr 313. Denna, Nils Börjessons andra och yngsta son, ERIK NILSSON, var född år 1608, troligtvis även han liksom brodern Börje på Tissås, då fadern ännu hade tjänst som skrivare hos en av fogdarna i Västergötland, och han fick väl, liksom familjen i övrigt, följa med vid de förflyttningar, dit faderns olika uppdrag förlade dennes arbete, eller där orostiderna tvingade familjen att söka lugnare tillflyktsort.

Erik Nilssons äldre broder, Börje Nilsson, hade ju, som av hans levnadshistoria framgått, redan i sjuttonårsåldern ingått i militärtjänst och på så sätt valt sin bana. Men Erik Nilsson dröjde med att ta ställning till frågan om varaktig placering. Möjligen har han avsett att, liksom fadern gjort, ägna sig åt administrationen, och det kan mycket väl tänkas, att den "Ericus Nicolai, Westrogot.", som den 3= mars 1632 skrevs in i Uppsala Universitets matrikel, just är Nils Börjessons yngsta son, vilken där avsåg att inhämta kunskaper för att vinna anställning i civil statstjänst. Särskilt den omständigheten, att Erik Nilsson, när han, tydligen omkring år 1635, beslutat att gå i militärtjänst söker kontakt med en förutvarande Uppsalastudent i stället för att ta anställning i något av Västgötaregementena gör att mycket

talat för den åsikten, att Erik Nilsson då vistats i Uppsala och där värvats av den som blev hans förman under några års krigstjänst under den första tiden av Erik Nilssons liv i fält.

Denne förman var Claes Bengtsson Bruzelius, som var född i Hagebyhöga prästgård, Brustorp, i Östergötland år 1602, son till kyrkoherden Benedictus Birgeri och hans maka Brita Nilsson. Han hade skrivits in som student i Uppsala 1624, men redan påföljande år tagit värvning som soldat och därefter sannolikt deltagit i det då pågående kriget mot Polen, som till krigsskådeplats hade Östersjöprovinserna och som slutade först med 6-års-stilleståndet i Altmark på hösten 1629. Det har inte kunnat fastställas vid vilket eller vilka truppförband Claes Bengtsson tjänstgjorde, inte heller i vilken ordning han vann befordran. Otvivelsaktigt ligger det ett erkännande av hans duglighet som truppledare i uppdraget han fick att ta hand om ett förband värvat manskap tyskar, och med vilket han deltog i svenskarnas insats i det trettioåriga kriget.

Det ligger då nära till hands att anta att Claes Bengtsson, den forna Uppsalastudenten, vänt sig till denna akademi för att därifrån få hjälp med ledningen av det honom anförtrodda manskapet på främmande botten, och på så sätt ges en förklaring till Erik Nilssons inträde i tjänst under honom. Detta bör, som sagt, ha ägt rum omkring år 1635, då redan i juli år 1637 har Erik Nilsson blivit fänrik, och i oktober samma år utnämndes han till kornett. Ännu år 1640, då Erik Nilsson blev löjtnant, verkar han ha stått kvar i den värvade styrka som stod under Claes Bengtssons befäl och för vilken han år 1645 sattes som överste. År 1643 har Erik Nilsson placerats som ryttmästare vid Karl Gustaf Wrangels livregemente till häst och fick så vara med i alla Wrangels fälttåg med huvudhären under de sista åren av trettioåriga kriget.

Erik Nilssons tidigare chef, översten Claes Bengtsson Bruzaous, hölls kvar också av sina kommenderingar i Tyskland och kom hem till Sverige först år 1651, då han till begravning i Motala kyrka förde med sig de jordiska kvarlevorna efter sin första hustru, Brita Stjernfelt, och efter deras i Tyskland avlidna fem barn. Claes Bengtsson hade då adlats med namnet Kugelhielm, och han kom att i hemlandet användas i maktpåliggande försvarsuppdrag, innan han år 1681 slutade sina dagar. I oktober 1647 förlänades adelskap åt ryttmästaren ERIK NILSSON DRAKENBERG, och vid introduktionen på riddarhuset år 1651 bestämdes det att han skulle anses vara adopterad på sin äldre broders adliga nummer 313. Han placerades år 1647 som ryttmästare vid Upplands ryttere, men erhöll våren 1648 majorsbeställning vid det så kallade hov- och livregementet till häst. Samma officersgrad hade han vid återflyttning till regementet Upplands ryttere år 1652, där han sattes som chef för 1a Västmanlandskompaniet.

Detta kompani hade sina militiehemman förlagda inom Åkerbo, Snävringe och Rekarne härad i Västmanland (enligt 1638 års plan), men saknade troligen vid tidpunkten för Erik Nilsson Drakenbergs utnämning till major någon lämplig gård där han kunde tillträda som löneboställe. Han får nämligen skriva sig "till Segmon", ett kronohemman inom Eds socken av Grums härad i Värmland, vilket dock egentligen låg inom det område, där Närkes-Värmlandskompaniet av Upplands rytteriregemente hade sin hemort. Sin bostad bör majoren Drakenberg troligtvis aldrig ha tagit på Segmonhemmanet, även om man kan anta att han hade någon arrendeinkomst därifrån.

Sitt hem erhöjll han däremot genom sitt giftermål år 1653 med MARGARETA EKEBLAD, som kunde förfoga över Hälleredes stora och vackert belägna sätesgård i Sandhults socken, Vedens härad av Älvsborgs län, där hon, efter sin första makes, kaptenen vid infanteriet Erland Kafles frånfälle år 1648, tillbringat fem år som änka, innan hon beslöt sig för att ge sitt ja-ord till majoren Drakenberg. Margareta Ekeblad, född år 1623, var dotter till sedermera översten för Älvsborgs regemente Kristoffer Ekeblad och hans maka Brita Uggla och hade år 1643 ingått äktenskap med Erland Kafle. Deras två flickor Märta, född 1644, och Brita, född 1646, var helt små, då de, som nyss sagts, blev faderlösa år 1648. Modern ägnade dem en öm omvårdnad och sökte att genom sina omsorger hålla dem skadeslösa för den förlust de lidit.

Den unga änkan, som i ekonomiskt hänseende hade det gott och som allmänt beundrades för sina personliga egenskaper, ett blitt kvinnligt väsen och en inte ringa poetisk begåvning, blev föremål för mycket gillande och Erik Nilsson Drakenberg var därför inte ensam om att bära fram sitt frieri till den åtrådda. Så omtalar hennes moder i brev i september 1650 till Margaretas fader, översten Ekeblad, som då befann sig i Stockholm vid kröningsriksdagen, att "Sitton friar i fullan dag till M (argareta) E (ke) B (lad), men jag förmodar, att hon vill inte ha honom, så sade hon för mig". Här åsyftas (enligt uppgift i Stårckska släktboken – Uppsala, 1924) en kaptenlöjtnant Seton, en av dem med detta släktnamn, vilka under förra hälften av 1600-talet kom i svensk krigstjänst. Även om fru Margareta försäkrat sin moder, att hon inte önskade gifta sig med Seton, ser det ut som om hon dröjt med att ge honom själv besked. I oktober 1650 skriver fru Brita i brev till sin man, att dotterns friare alla "haft sitt båd" hos henne, och hon tillägger "Gud nådeligen och väl bevarer henne från alla de tre". På ett avgörande väntade då utom Seton också Isaac Jonsson Sturck (eller Stårck) samt Erik Nilsson Drakenberg. Av dessa tillhörde Stårck officerskåren vid överste Ekeblads (Älvsborgs) regemente såsom kapten och kompanichef. Han var född år 1611 och hade, väl meriterad under många års krigstjänst, år 1645 återkommit till Älvsborgs regemente, där han tidigare varit placerad såsom löjtnant.

Stårck var nu, troligen sedan år 1649, änkling efter sin första hustru Märta Drake, som lämnat efter sig fem moderlösa barn, tre söner och två döttrar, men också värdefulla gårdar, varmed Isak utökade sitt redan förut genom arv eller på annat sätt erhållna egendomsinnehav. Det hade också för honom varit till gagn, att han mot trettioåriga krigets slut, då en del av Älvsborgs regemente kommenderats ut till Tyskland, fick stanna kvar i hemlandet och därigenom gavs tillfälle att ägna sig åt skötseln av sina jordagods, som gav honom en god inkomst. Otvivelaktigt måste därför Isak Stårck ha ansetts vara ett i ekonomiskt hänseende bättre parti för Margareta Ekeblad, än vad Erik Drakenberg kunde vara, och den sistnämnda hade också emot sig en särskild motvilja från fru Brita Ugglas, Margaretas moders, sida. I ett tillägg till det nämnda brevet till maken säger sig fru Brita ha i all synnerhet åsyftat Drakenberg, då hon uttalat en önskan om Guds hjälp att bevara Margareta från hennes friare.

Fru Brita Uggla, överstinnan Ekeblad, avled sommaren 1651, och av den anledningen borde väl frågan om fru Margaretas återinträdde i det giftaståndet ha fått vila någon tid, tydligen inte till skada för Erik Drakenbergs vidkommande. Han har säkerligen inte varit utan uppmuntran från fru Margaretas sida, då han på sensommaren 1652, sedan han erhållit majorsbefattningen vid Upplands ryttare, skrev till överste Ekeblad med begäran att få veta,

"om han skall alldeles avstå med sitt Christeliga påbegynta tilltal". Margareta var då sjuk, och hennes fader gav ett, undvikande svar, men den 13 september samma år fick Erik Drakenberg hennes ja-ord, och medtävlaren, Isak Stårck, hade då redan på annat håll sökt en ny moder åt sina moderlösa små, vilka Margareta kanske ansett vara för många (fem till antalet) att ta vård om, samtidigt som hon ju också hade sina egna två flickor från det första äktenskapet att uppfostra.

För Margareta Ekeblads fader var Erik Nilsson Drakenberg säkerligen inte obekant. Redan innan han uppträdde som friare till överstedottern, för Kristoffer Ekeblad hade tidigt knutits till Västgötaregementena, där den 14 år yngre Börje Nilsson kom att tjänstgöra, och hade år 1645 blivit överste för Älvsborgs regemente, som efter Ekeblad, som erhöll avsked 1655, fick just Börje Nilsson Drakenberg till chef år 1656, vilken vid den tid då den yngre brodern Erik Drakenbergs förlovning med Margareta Kafle, född Ekeblad, kom till stånd på hösten 1652, troligtvis var upptagen med att söka ersätta de förluster i manskap och utrustning som hans bataljon västmanlänningar lidit under trettioåriga krigets slutskede. Erik Drakenberg fick i juli 1653 hålla bröllop och har då säkerligen fått sitt hem på Hällered, där hans maka residerat som änka med sina två döttrar.

Han skrev sig också därefter till Segmon och Hällered. När i augusti påföljande år (1654) hans enda barn Erik föddes, var majoren Erik Nilsson Drakenberg återigen utkommenderad i strid. I den styrka under G. O. Stenbocks befäl, som utrustades för att slå ned upprorsrörelsen i Bremen mot svensk överhöghet, ingick nämligen bland annat en kontingent på 160 man ur Upplands ryttare, som hade Drakenberg till anförare och som efter mönstring i Stockholm den 14 juli genast sattes ombord och fördes över till Tyskland.

Då nu också bataljonen Börje Drakenberg med fyra kompanier av västmanlänningarna samtidigt skeppades ut från Stockholm kan det antas att de båda bröderna, som hade samma mål för resan, vid upprepade tillfällen fick njuta av varandras sällskap i samspråk om gemensamma minnen och om gjorda erfarenheter. Sedan trupperna från Sverige anlänt till hjälp åt Hans Kristoffer Königsmarck, som var svensk guvernör i Bremen, lyckades det honom snart nog att nedkämpa upproret som brutit ut där. Den dit sammandragna krigsmakten förblev under vintern samlad i Tyskland och insattes våren därpå (år 1655) i det då påbörjade kriget mot Polen. Därvid var såväl Börje Drakenbergs bataljon av västmanlänningar som de Erik Drakenberg tilldelade ryttarna ur Upplandsregementet delar av den styrka som av fältmarskalken Wittenberg fördes till Kanin för att där förena sig med den armé, vilken konung Karl X Gustaf överfört från Sverige, och som därefter, efter verkställd uppdelning, under Wittenbergs befäl tågade mot Krakow. Efter vintervilan i floden Weichsels närhet beordrades Upplands ryttare att stanna mellan Nowodwor och Warszawa för att hålla trakten däromkring fri från fiender.

De deltog därefter i striderna om Warszawa och var med om stadens erövring i tvådagarslaget den 19 och 20 juli 1656. Det är dock inte säkert om majoren Erik Drakenberg då själv anförde sina ryttare. Liksom den äldre brodern Börje Drakenberg, vilken sänts hem från Polen våren 1656 för att hjälpa till med ordnandet av försvaret av Sveriges, efter allt att döma, hotade västkust och landskapen därinnanför, har Erik Drakenberg under sommaren detta år beordrats att i hemlandet leda nyuppsättningen av det i striderna och genom

sjukdom hårt åtgångna ryttarregementet, och bevisligen har han våren 1657 varit sysselsatt med det.

Överstelöjtnanten Börje Drakenbergs hemkommendering ledde till att han sommaren 1656 under en kortare tid satt som kommandant på Halmstads fästning och på hösten samma år blev överste och chef för Älvsborgs regemente. Majorerna Erik Drakenberg erhöll också befördran, då han våren 1657 utnämndes till överstelöjtnant vid Upplands ryttare, som av konung Karl X Gustaf ansågs skulle användas till Hallands försvar, men av rådet beordrades att med en styrka av 464 man, tillika i Närke och Värmland värvade, komma till Stockholm för att där avvärja en befärad invasion, varvid fem kompanier ställdes under överstelöjtnanten Drakenbergs befäl.

När så kriget med Danmark kom till utbrott fick Drakenberg med fyra kompanier av Upplands ryttare skynda till Halmstad, där riksdrotsen Per Brahe samlat några tusen man, med vilkas hjälp både snapphanar och reguljära danska trupper drevs tillbaka. Senare, på hösten samma år, blev krigshändelserna på denna stridsfront av större betydelse. På svensk sida hade befälet över den samlade armén, som erhållit betydande förstärkningar, övertagits av fältmarskalken G. O. Stenbock, och från Skåne trängde danskarna, under befäl av konung Fredrik III själv, in i Halland. Då motståndarna stötte på varandra vid Genevadsbro, den 2 oktober 1657, utsattes särskilt den svenska förtruppen, som stod under befäl av Gustaf Banér och Erik Drakenberg, för svåra förluster. Efter huvudstriden måste Stenbock dra sig tillbaka till Traneryd för att där organisera försvaret av Småland, och lämnade Halland för tillfället i danskarnas händer. Erik Drakenberg blev under striden skjuten genom handen.

Den annalkande vintern liksom underrättelsen om konung Karl X Gustafs antågande mot Jylland gjorde att danskarna drog bort från Halland. Däremot åstadkom den alltjämt pågående, förut omnämnda Krabbefejden i norra delen av Västergötland, behovet av fortsatta truppförflyttningar och vapenskiten, varvid också Upplands ryttare omnämns, men så kom den för Sverige ärorika Roskildefreden och de ansträngda regementena fick ägna sig åt att söka bot för de lidna skadorna. Bland de trupper som särskilt omnämns som hårt åtgångna är Upplands och Östgöta ryttare, vilka "lära vara tämligen avsigkomna och slätt monterade". Det kan förmodas att också överstelöjtnanten Erik Drakenberg unnades någon vila att i sitt hem på Hällered, sköta om sina sår och hämta någon vila.

Rasten han förunnades skulle dock inte bli långvarig. Danmarks obstruktion mot uppfyllandet av Roskildefredens bestämmelser tvingade ju Sverige snart nog till "fredsbrott". Redan i juni 1658 beordrades 100 man, av den under överstelöjtnanten Erik Drakenbergs befäl stående delen av Upplands ryttarregemente, till Trondhjem. I juli samma år befallde konungen att så gott som hela regementet Upplands ryttare skulle uppådas för att tåga till Trondhjem, där guvernören friherre Claes Stiernsköld och hans fåtaliga besättning utsattes för stora svårigheter genom den fientliga stämningen hos stadens befolkning, som med våld måste hållas i lydnad, och genom brist på såväl krut som övriga förnödenheter.

Blott en ringa del av det till guvernörens bistånd avsedda rytteriet kom emellertid fram till Trondhjem, innan danska trupper den 28 september 1658 inneslöt staden och började belägra den med en styrka, som – 4 000 man stark - var ungefär tio gånger större än antalet

stridbart folk som stod under guvernörens befäl. Då det nu visade sig omöjligt att komma Stiernsköld till hjälp kunde utgången inte bli någon annan än att han måste ge upp staden, som då uthärdat belägringen i tio veckor och inte längre hade någon ammunition för försvaret.

Visserligen fick svenskarna fritt avtåg med alla hedersbetygelser, men Stiernskölds grämlse är förståelig då han hos konungen klagade över att kapitulationen måst äga rum, endast av den anledningen att den utlovade hjälpen uteblivit. Den som gjordes ansvarig för försummelse i detta avseende var överstelöjtnanten Erik Drakenberg, och Karl X Gustaf dröjde inte med sina skarpa förebråelser för det "långsamma marscherandet med rytteriet, varmed Vi äro illa tillfreds". Konungens brev, avsänt från Kronborg den 27 oktober 1658, har försetts med ett postskriptum av konungens egen hand: Eder order har varit att gå till Trondhjem och icke tillbaka, förrän som I haden haft fångar och kunskap, att omöjligt vore att igenom komma, ty att respektera bönder är ett enfaldigt stycke; dem haden i såväl till fot som till häst med edra ryttare skolat attackera och yppat eder vägen, och är icke nytt, att ryttarna i sådana fall väl stiga till fot. Hade det då icke kunnat gått an, var då tid nog att retirera eder, ty I haden först bort söka att effektuera edra order. Och måsten i veta, att det folkets conservation, som uti Trondhjem är, är mig så högst angeläget, och mera att considerera att försvara den orten, än om Vi hade lidit någon avbräck på edra underhavande ryttare, ty tillstår eder icke att explicera och lyda order efter edert goda tycke".

I sitt den 3 december i Hof i Jämtland daterade svar på det "vemodligen" lästa, onådiga brevet "över min långsamma marsch och succurs på Trondhjem" framhåller Drakenberg att han efter undfångna order "marscherat så starkt som möjligt", men att han förekommit av fienden, som i förväg intagit de smala vägarna och passen och hindrade allt framträngande. Ännu ett försök att återta Trondhjem företogs under de sista dagarna av året 1658, då Drakenbergs ryttare tillsammans med en del fotfolk under befäl av riksrådet Erik Fleming gjorde ett strövtåg in Norge från Mörsil, men snart tvingades ge upp planen på grund av de hinder trakt och årstid la i vägen.

Drakenberg fick nu i januari 1659 order att överlämna befälet över sin kontingent till översten Planting, som anlant med återstoden av trupperna från Trondhjem, samt att själv infinna sig i Stockholm för att inför krigskollegium rättfärdiga sig. Han var dock kvar i Jämtland ännu i mars månad, då han fick i uppdrag att tåga hem med de Upplands ryttare, som inte krävdes att stanna kvar i Jämtland av gränsförsvaret, där överste Planting skulle föra befälet.

Med det manskap som på så sätt hemförlovades för att utrustas på nytt, kom Erik Drakenberg till Uppland under våren 1659 och inställde sig själv till förhör inför krigskollegium i Stockholm i juni samma år.

Den redogörelse över sina åtgärder som Drakenberg nu lämnade för tiden den 8 augusti, då krigskollegiets order om uppbrott kom honom tillhanda, ända till den 2 oktober, då han efter att ha låtit föra tillbaka det ammunitionsförråd som tagits med till att om möjligt tillhandahållas Trondhjem, dit han dock aldrig kom fram, vänt tillbaka till Jämtland, ger en klar bild över svårigheterna som mött honom under de svåra dagsmarscherna. Till hans försvar tjänade också bland annat landshövdingen greve Oxenstiernas bifogade intyg över Drakenbergs stora ansträngningar att påskynda marschen, i trots till de så gott som ofarbara

vägarna, samt över den ordning och goda disciplin som han lyckats upprätthålla och som ansågs vara värd allas lovord. Även andra intyg framhåller att Drakenberg gjort allt som kunde göras och därför inte kunde anses vara vållande till den uteblivna undsättningen av Trondhjem. Han blev också frikänd från allt ansvar.

De av Drakenberg från Jämtland hemförda ryttarna, som nu kompletterat sin utrustning, beordrades redan i juni att samlas för mönstring i Kumla socken i Närke, varefter de skulle tåga till Halland. Den 4 juli hade Drakenberg återtagit befälet. Med de till honom anförtrodda fem kompanierna var han så i slutet av juli 1659 i lägret vid Köpenhamn, där ryttarna delades upp i mindre kontingenter som placerades i bevakningstjänst på olika platser i Själland och på de mindre öarna däromkring, samtidigt som de också medverkade till att hålla Köpenhamn inneslutet ända till krigets slut.

Av Upplands ryttare hade emellertid två kompanier redan i början av år 1659 varit förlagda i eller invid Stettin, och då det alltjämt pågående kriget mot Polen, Österrike och Brandenburg krävde ökad insats från svensk sida, beordrades Erik Drakenberg att från Själland föra över fyra kompanier på omkring 300 man, som sattes iland i närheten av Stralsund i början av september 1659. Då hade fiendehärarna bemäktigat sig större delen av Hinterpommern och stod utanför Stettin, samtidigt med att trupper av kejsarliga, brandenburgare, danskar och polacker i förening trängde in från Mecklenburg. Drakenbergs Upplänningar beordrades nu att tillsammans med Västgötar under Per Hiertas befäl försvara det viktiga passet vid Tribsees, sydväst om Stralsund. På grund av anfallarnas överlägsenhet i manskap och artilleri tvingades försvararna den 17 september dra sig undan och Upplänningarna inkallades av Karl Gustaf Wrangel, som övertagit befälet, till Stralsund för att där vara till hands.

När så fienden den 19 oktober givit upp Greifswalds belägring, och vägen till denna stad sålunda frilagts, beslöt Wrangel att bemäktiga sig ön Usedom för att via den komma Stettin till undsättning. Med den lilla ryttarstyrkan tågade generalmajoren Arendtson den 21 oktober från Stralsund till Greifswald samt följande dag till Wolgast. Samtidigt hade Wrangel sjöledes begivit sig dit efter att ha skeppat in en del fotfolk. Med hjälp av en färja sattes under natten allt rytteriet samt 100 knektar över till Usedom utan att upptäckas, och tåget fortsattes genast mot Swine skans (Svinemünde), varvid fångar togs. Förhoppningen att den 23 oktober kunna överrumpla besättningen på de uppförda skansarna uppfylldes dock inte, utan heta strider uppstod och svenskarna tvingades att dra sig tillbaka efter lidna förluster i döda och sårade för att invänta förstärkningar.

Bland dem som sårades svårt här var överstelöjtnanten Erik Drakenberg, vilken erhållit en skottskada i ena knäet och några få dagar därefter, eller den 26 oktober 1659, har han rapporterats ha avlidit. Samma dag för övrigt, när den av honom förgäves stormade skansen vid ett då företaget förnyat anfall erövrades av svenskarna, vilka därigenom befriade Usedom från fiender och snart därefter tvingade belägrarna att tåga bort från Stettin.

Erik Nilsson Drakenberg var vid sin bortgång ännu inte mer än drygt 51 år gammal och hans stoft bör inte ha fått vila i fädernejorden. Hans maka, Margareta Ekeblad, nu vid 36 års ålder för andra gången änka, stannade kvar på Hällered, ägnande sig åt godsets skötsel och sina barns fostran. Hennes döttrar i äktenskapet med Erland Kafle fick i sina äktenskap sina hem inte långt från modernegården. MÄRTA KAFLE, född 1644, gifte sig år 1667 med sin syssling

Claes Svensson Ugglå på Hjårtared i Tvårreds socken (Ålvsborg) och, efter dennes död år 1670, med sin svågers svåger, kaptenen Bengt Lillie af Aspenås och bodde kvar på Hjårtared med honom, där de båda avled. Kaptenen Lillie år 1699 och hans maka år 1713, BRITA KAFLE, född 1646, gifte sig (år 1668?) med dåvarande löjtnanten vid Ålvsborgs regemente, sedermera majoren vid Skaraborgs regemente Axel Stårck på Rosendal i Vånga socken (Ålvsborg), en son för övrigt till den Isak Stårck, som på sin tid friade till henne, som blev hans sonhustrus moder, fru Margareta, född Ekeblad. Majoren Axel Stårck avled 1699, och hans maka var död omkring 1730.

Vad så betråffar Margareta Ekeblads enda barn i hennes åktenskap med överstelöjtnanten Erik Nilsson Drakenberg, skall slåktbokens blad tre berätta om ERIK (ERIKSSON) DRAKENBERG och hans månghövdade familj. Säkert är att också han, som blev faderlös vid blott fem års ålder, varit föremål för moderns ömma omvårdnad. Fru Margareta fick vara sina barns stöd ännu, nu nära sjutton år efter sin sista mans frånfälle, till dess hon själv gick bort den 1 december 1676, då hon avled på Hållerred och därefter fick sin sista viloplats i Sandhults kyrka.

ERIK (ERIKSSON) DRAKENBERG OCH HANS MÅNGHÖVDADE FAMILJ.

Når konung Karl X Gustaf dött den 13 februari 1660, verkade inget var angelågnare för Sverige än att skaffa sig fred och krigsföretagen på de olika fronterna avlöstes genast av underhandlingar, vilka resulterade i för Sverige förhållandevis gynnsamma freder, som slöts i Oliva den 23 april med Polen, Österrike och Brandenburg samt utanför Köpenhamn den 27 maj med Danmark. Nu kunde en av penningförlågheten ytterligt påkallad inskrånkning av krigsmakten företags och behovet av manskap och utbildat befål minskades i mycket hög grad.

Detta bör väl ha varit anledningen till att Erik Nilsson Drakenbergs och Margareta Ekeblads enda son ERIK DRAKENBERG som var född på Hållerred 1654, skrevs in som student vid Uppsala universitet i november 1667, samtidigt som han av myndigheterna fick rätt att, till sina studiers idkande, uppbåra fjårdepartsråntan av de av fadern donerade godsen (varmed förmodligen avses Segmon, till vilket också den unga Erik Drakenberg skrev sig). Det "stipendium" som sålunda gavs honom tyder på att den unga studenten verkligen haft för avsikt att ägna sig åt studier vid akademien, men planen fullföljdes dock inte. Efter många års förhandlingar om Sveriges instållning i den yttre politiken, där frågan om subsidier till såväl den svenska staten som dess utsedda ombud skamligt nog blev av avgörande betydelse, hade Sverige genom fördrag i Stockholm i april 1672 slutit förbund med Frankrike och därvid bland annat förbundit sig att med vapenmakt anfålla de tyska furstar som visade sig vilja bispringa Holland mot vilket land Frankrike under konung Ludvig XIV åmnade påbörja krig. Frankrikes övermodiga upptrådande och dess alltmera framtrådande erövringslust gjorde att allt fler stater förklarade sig vara dess motståndare, och allt fler blev därför också fiender till Sverige, som tvingades att delta i vapenskiftena på Frankrikes sida och i dess intresse.

Förhållandet till utlåndska makter var för Sveriges vidkommande därför allt annat än gott då konung Karl XI den 18 december 1672, fattade sin faders spira. Till farorna bidrog inte minst den stora penningnåden som vållat att försvarsvåsendet råkat i det djupare förfall, då subsidiemedlen, avsedda för krigsmaktens fråmjande, förbrukats för andra syften.

En följd av svensk härsmakts uppträdande på nytt i norra Tyskland blev krig inte blott med Brandenburg, som enligt överenskommelse med Frankrike skulle angripas och om möjligt tvingas till fred med konung Ludvig XIV, utan också krigsförklaringar från Holland den 15 juni, från kejsaren och det tyska riket den 18 juli och slutligen från Danmark den 2 september 1675.

Riksdagen som sammanträdde samma år i Uppsala underkände den förutvarande förmyndarregeringens styrelse och fann rikets väl fordra, att EN skulle vara dess herre och Karl XI fick ta makten odelad. Med iver gjorde den unga konungen anstalter till rikets försvar. Nödigast syntes vara att utrusta flottan, som var av behov för att upprätthålla förbindelserna med trupperna i Pommern, men också måste påräkna såsom hjälp i det då utbrutna kriget med Danmark, särskilt då fienden påräknade bistånd av den holländska flottan.

Men också fältarmén var i stort behov av förnyelse och utökning. Regimenten omorganiserades, indelningsverket fick fastare former, och särskilt rusttjänsten förändrades genom strängare förordningar. Det förefaller inte osannolikt att Erik Drakenberg för att fortfarande kunna få vara i besittning av de "donerade godsens" skrevs in i adelsfanan, där han i oktober 1675 står såsom kornett (närmast motsvarande underlöjtnants grad) och där han hade översten Johan Drake som regementschef, under vilkens befäl Adelsfanan kämpade i slaget vid Lund den 4 december 1676, liksom också i slaget vid Landskrona den 14 juli 1677, såsom framgår bland annat av det förhållandet att Köpenhamns tyghus förvarar ett Adelsfanans standar, förlorat till danskarna vid vart och ett av dessa tillfällen.

I sistnämnda drabbning, Landskrona 1677, stupade regementschefen Johan Drake (af Torp och Hamra), och Adelsfanan fick då till Robert Lichton till befälhavare, som hade överlevat de svåra blessyrer som tillfogats honom i slaget vid Lund föregående år och som därefter kvarstod såsom Adelsfanans chef till år 1679, då han blev generalmajor av kavalleriet, senare guvernör över Reval och Estland, hovrättspresident, kungligt råd och greve. Han dog ogift 1692.

Erik Drakenberg hade i januari 1677 blivit löjtnant vid Adelsfanan och kvarstod vid detta regemente, där han sålunda under de närmast följande årens fortsatta krig mot Danmark antingen deltog i fälttågen i Skåne eller också tillhörde den skvadron av Adelsfanan, som kommenderats att förena sig med riksamiralen Stenbockshäradelning, som kämpade vid västra gränsen. Skulle detta sistnämnda antagande motsvara verkligheten, hade Erik Drakenberg troligtvis varit i tillfälle att besöka Tissås dit hans farbroder Börje Nilsson Drakenberg ett par år tidigare dragit sig tillbaka och han skulle i så fall ha lärt känna detta gods, vilket på grund av förordnande eller köp skulle - redan före kusinen Johan Drakenbergs frånfälle i Karlskrona år 1716 - komma att tillfalla honom och ge honom rätt att skriva sig inte endast till Segmon (i Eds socken, Värmland) samt Hällered (i Sandhults socken, Älvsborg) utan också till Tissås (i Härna socken, Älvsborg).

De därefter följande fredsåren har helt säkert givit Erik Drakenberg tillfälle att ägna sig åt skötseln av sina lantegendomar, varvid han bör ha tagit Hällered till sin bostad. Där hade hans moder, Margareta Ekeblad, avlidit i december 1676, och hennes båda döttrar, födda Kafle, Erik Drakenbergs äldre halvsysstrar, lierade genom sina giftermål, fått hem på andra orter. Till Hällered hemförde år 1684 Erik Drakenberg som sin brud sin sysling Elisabet

Bonde, vilken var född år 1661, dotter till assessorn i Göta hovrätt Tord (kallad den yngre) Bonde i hans äktenskap med Erik Drakenbergs morfaders brorsdotter Märta Ekeblad. Elisabet Drakenberg, född Bonde, tillhörde en mycket stor syskonkull, tolv barn, av vilka dock fyra dog i barnåren. Fem systrar (Elisabet inräknad) och tre bröder växte upp till mogen ålder. Också i det hem som Elisabet och Erik Drakenberg redde åt sig togs stora utrymmen i anspråk för barnskaran. Även här tog ju barndödligheten sin del, då fyra döttrar avled i åldern mellan ett halvt och sex år, men fem döttrar och två söner av de elva barn, som föddes åt Erik Drakenberg i hemmet på Hällered, blev vuxna.

År 1701 hade Erik Drakenberg utnämnts till ryttmästare vid Adelsfaneregementet och han har då antingen varit med om utkommenderingen till Livland eller tillhört de två skvadroner som fick stanna kvar i Sverige. I november 1703 fick han det avsked han begärt. Någon tid därefter har han slagit sig ned på Tissås, där han höll bröllop för sina döttrar, men det är ovisst om han blev kvar där till sina dagars slut. Sitt sista vilorum fick Erik Drakenberg nämligen i närheten av moderns av honom ärvda gård Hällered, i Sandhults kyrka, där även hans vapen sattes upp.

Erik Drakenbergs dödsdag var den 1 februari 1731, och i graven följdes han snart därefter av sin maka, Elisabet Bonde, som avled den 6 maj samma år. Makarnas förstfödda barn, BRITA MARGARETA DRAKENBERG, som fick sina förnamn efter faderns mormor (Brita Uggla), och moder (Margareta Ekeblad), var född på Hällered i november 185. Hon blev sommaren 1711 på Tissås gift med dåvarande majoren vid Närkes och Värmlands regemente JOHAN AHLEFELT, som skrev sig till Bryne i Järpås socken i Kållands härad (Skaraborg). Han hade efter tjänstgöring i ett Västgötaregemente, där han erhöll fänrikstjänst år 1682, under åren 1683–86 varit anställd i holländsk tjänst vid prinsens av Oraniens garde och senare placerats som underjägmästare på Dal år 1688. Efter att år 1695 ha återgått i militärtjänst och fänriksgrad vid Närkes och Värmlands regemente blev Johan Ahlefeldt löjtnant där i januari 1699 och sekundkapten 1701 samt utsågs i juni samma år till livdrabant, men kvarstod vid regementet, och blev premiärkapten 1703. Tillfångatagen vid Poltava den 28 juni 1709, där han blev illa sårad, blev han snart därefter frigiven och återkom till Sverige samt fick majors tjänsteställning år 1711. I "Värmlandsuppbådet" 1714 utsågs Ahlefeldt till överstelöjtnant och blev i januari 1717 överste för Värmlands enrollerade allmoge. Han utnämndes till överstallmästare år 1719. Bland sina ärofulla krigarminnen kunde Johan Ahlefeldt räkna striderna vid Riga och Dunaströmmen år 1701, vid Klissov och Thorn 1702. Vid Warszawa blev han fången år 1704, men frigavs 1705, och från kampen vid Malatitze bar han ärrer efter de sår som där tillfogades honom.

Johan Ahlefeldt, vilken var yngsta sonen av Gregorius Ahl, 1673 adlad Ahlefeldt (som fört befäl i Västgöta regementen, varit kommandant på Älvsborg och stadsmajor i Göteborg) samt hans maka (i andra giftet) Anna Svinhufvud i Västergötland, var född omkring 1660 och hade före det år 1711 ingångna äktenskapet med Brita Margareta Drakenberg varit i äktenskap förenad med Helena Katarina Dreffensköld (död före 1711) och hade med henne fått sex barn, vilka alla levde och hade behov av en moders omvårdnad, då fadern gav dem Brita Margareta Drakenberg till styvmoder. Själv erhöll hon i sitt äktenskap med Ahlefeldt tre döttrar, men gick bort från dem och den stora familjen i övrigt, då hon avled redan år 1717.

Påföljande år, 1718, gifte sig Johan Ahlefeldt med Kristina Kafle, som var född år 1684, dotter till kornetten Erland Kafle och hans maka Margareta Ribbing och brorsons dotter till den kapten Erland Kafle vilkens maka Margareta Ekeblad i ett andra äktenskap blivit moder till översten Ahlefeldts svärfader i hans föregående gifte med nyligen avlidna Brita Margareta Drakenberg. I sitt tredje äktenskap fick Ahlefeldt ytterligare tre barn. Han dog på Bryne i april 1732 och ligger begravnen i Russelbacka-graven i Järpås kyrka. Erik Drakenbergs och Elisabet Bondes äldsta son erhöill dopnamnet Erik, som före honom burits av fader och farfader.

Denne ERIK DRAKENBERG var född i maj 1687 och ägnade sig, naturligt nog vid denna tid och med sådant påbrå, redan i unga år åt militäryrket. Han tog tjänst vid Älvsborgs regemente, men verkar snart nog ha transporterats därifrån till Skaraborgs regemente. Med en kommendering ur detta regemente har Erik Drakenberg deltagit i den s.k. rencontern vid Wiborg i oktober 1706, och han blev därvid illa skadad. Längre än till fänriksgrad vid regementet har han inte hunnit och i slutet av oktober 1709 fick han begärt avsked. Erik Drakenberg avled i Göteborg i juni 1710. Han var ogift.

MÄRTA KRISTINA DRAKENBERG, som föddes på Hällered i september 1688, fick i dopet sin mormoders, Märta Bondes, född Ekeblad, förnamn. Hon blev i december 1713, troligtvis på Tissås, gift med dåvarande löjtnanten vid livgardet SVANTE JOHAN HOLST, som var född 1692 och sannolikt varit regementskamrat med hennes broder Erik Drakenberg vid Älvsborgs regemente, där Holst blivit fänrik och senare avancerat till kaptenlöjtnant, innan han 1711 fick löjtnantsgraden vid livgardet. Han övergick dock år 1717 till Västgöta kavalleriregemente, där han då blev ryttmästare. Svante Johan Holst, som var andra sonen i den vid belägringen av Thorn i maj 1703 stupade överstelöjtnanten vid Upplands regemente Karl Fredrik Holsts äktenskap med friherrinnan Anna Katarina Banér, fick efter den äldre broderns, löjtnanten Mauritz Gustaf Holsts rymning ur landet år 1715 på grund av duellbrott, överta släktgodset Ekströmmen i Rappestads socken (Östergötland), vilket ägts av hans farfader landshövdingen Mauritz Holst och, utan att vara fideikommiss, innehades av släkten, son efter son, från 1638 till 1887.

När makarna Svante Johans Holsts och Märta Kristina Drakenbergs första barn, sonen Karl Erik Holst, föddes i november 1711, var dock Tissås födelseorten, men för de därefter kommande sex barnen har Ekströmmen antecknats som födelseplats. Ryttmästaren Svante Johan Holst fick år 1719 avsked från militärtjänsten och levde därefter på Ekströmmen, till dess att han där avled i augusti 1731. Hans änka uppnådde den höga åldern av 83 år och dog på Ekströmmen i september 1771 efter ett fyrtioårigt änkestånd.

MARIA ELISABET DRAKENBERG var makarna Erik Drakenbergs och Elisabet Bondes sjunde barn, men tre systrar, som fötts till världen efter Märta Kristina (gift Holst), dog i unga år och blir därför inte antecknade här. Hon var född, säkerligen på Hällered i december 1692, och fick efter modern heta Elisabet. I juli 1718 hölls hennes bröllop på Tissås med dåvarande ryttmästaren vid Upplands tremänningsinfanteriregemente, senare ryttmästaren vid Smålands kavalleriregemente BENGT UGGLA, som var född år 1693 som son till kaptenlöjtnanten (titulärryttmästaren) Jakob Uggla och hans maka Maria Lilliehöök af Gälared och Kolbäck. Brudgummen kunde redan förut på flera sätt räkna sig vara besläktad med den Drakenbergska ätten. Alltså var hans farfars far, landshövdingen i Nylands län,

Jakob Claesson Ugglas helbroder till den Brita Ugglas, vilken som överstinna Ekeblad blev svärmoder åt Erik Nilsson Drakenberg, brudens farfar.

I makarna Bengt Ugglas och Maria Elisabet Drakenbergs äktenskap föddes en dotter, Kristina Margareta, som döptes i Tissås den 13 januari 1720, och en son Johan år 1721. Deras moder dog i mars 1723, varefter fadern år 1725 gifte sig med Ebba Margareta Gyllenskog, med vilken han fick sju barn, och efter hennes frånfalle år 1736, för tredje gången - i barnlöst äktenskap - med Katarina Benedicta Rudebeck. Bengt Ugglas dog på Jätsberg 1747 och blev samma år begravd i Jäts kyrka (Småland).

Den andra sonen, som föddes i Erik Drakenbergs äktenskap med Elisabet Bonde och som samtidigt blev den nionde i barnaskaran, fick i dopet namnen Johan Georg och var född i augusti 1697. JOHAN GEORG DRAKENBERG kom till världen lam i högra foten och var sålunda från början dömd att föra ett liv i kroppslig stillhet. Detta hindrar ju inte att han i övrigt kunnat vara välskapad och att modern givit honom det första av dopnamnen till minne efter hennes broder, den år 1695 avlidna kaptenen vid Närkes och Värmlands regemente Johan Bonde, som kallats "den sköne"! Och det andra dopnamnet hade ju burits också av moderns morfader, översten Jöran eller Georg Ekeblad.

Denna Drakenbergs-ättling var alltså avstängd ifrån den militära tjänsten, och han gick inte heller i annan kronans tjänst, utan fick sysselsättning nog i vården av sina lantegendomar. Vid nära 34 års ålder gifte han sig den 10 februari 1731 med KRISTINA ELISABET VON CAMPENHAUSEN, vilken var född 1694 som dotter till löjtnanten vid Österbottens regemente Gustaf von Campenhausen och Anna Elisabet von Duderberg. Några dagar före bröllopet hade brudgummens fader, ryttmästaren Erik Drakenberg avlidit den 1 februari 1731, och då dennes äldsta son Erik Drakenberg dött ogift 1710 samt den äldre ättegrenen, Börje Nilsson Drakenbergs, utgått säkerligen femton å tjugo år tidigare, var Johan Georg vid det tillfället den enda kvarvarande manliga medlemmen av adliga ätten Drakenberg nr 313.

Hoppet om ättens fortbestånd verkade alltså hänga på en svag tråd, och den var nära att brista, då fru Kristina Elisabet i mars 1735 efter flera års fåfäng väntan födde ett barn, vilket, självt dödfött, kostade också moderns liv. Fortfarande var då Johan Georg Drakenberg ensam om släktnamnet eftersom alla hans systrar genom sina giften hade inträtt i andra släkter, men påföljande år, i juni 1736, gifte han sig på Ro i Mellby socken (Skaraborg) med friherrinnan SIGRID HELENA KAGG, och detta äktenskap blev i hög grad välsignat med avkomma.

J. G. Drakenbergs andra maka var född tvilling 1713, dotter till kaptenen vid Skaraborgs regemente, friherre Johan Kagg och hans fru i första giftet Kristina Kafle, vilkens äldre syster Ingeborg hade varit gift med brudgummens farfaderns brorson, Börje Nilsson Drakenbergs äldsta son, Gustaf Adolf Drakenberg, och, efter dennes död, med överstelöjtnanten Gunnar Sittelius, adlad Zittelberg.

Det bör här påpekas att uppgiften i samlingsverket Den introducerade svenska adelns ättartavlor utgivna av Gustaf Elgenstierna i avsnittet adliga ätten Drakenberg nr 313, att Sigrid Helena Kagg skulle vara född i Johan Kaggs tredje äktenskap, med Magdalena Kristina Ugglas, är felaktig. Sistnämnda äktenskap ingicks inte, som riktigt angavs i tittartavlan

över friherrliga ätten Kagg nr 27 i samma verk, förrän år 1730, då Sigrid Helena Kagg redan var 17 år gammal.

Bland de gods i Sverige, vilka Sigrid Helena Kaggs farfars fader, den första friherren Kagg, guvernören i Halland Nils Kagg, förvärvat, var säteriet Kärrtorp i Vedums socken, Kinne härad (Skaraborg), och denna egendom, som gått i arv till guvernörens ättlingar, verkar ha följt sonsons sondottern i hennes giftermål, eftersom det blev J. G. Drakenbergs och hans makas hem, Tissås, som ju tidigare varit samlingsstället framför alla andra för släktmedlemmarna, hade redan 1691 blivit indraget "till militien", fastän gården veterligen ännu år 1730 disponerades av ryttmästaren Erik Drakenbergs ättlingar. Men nu blev Kårtorp släktgården, och J. G. Drakenberg skrev sig till Kårtorp (i Vedums socken) och Bölaholm (i Vättilösa socken) – båda i Skaraborgs län. Det sistnämnda rätt obetydliga godset lär han genom köp ha förvärvat.

I Johan Georg Drakenbergs och Sigrid Helena Kaggs äktenskap föddes under åren 1737–1749 nio barn, av vilka dock barndödligheten tog bort fyra, tre döttrar och två söner uppnådde vuxen ålder. Deras moder avled i januari 1751, då det äldsta av hennes kvarlevande barn var 12 år och det yngsta blott ett år gammalt. Nu gifte sig J. G. Drakenberg för tredje gången, då han efter bröllop på Munkeborg i Grevbäcks socken (Skaraborg) den 1 maj 1752, som sin maka hemförde ANNA de LAVAL, född 1722, dotter till kaptenen vid Västgöta tremännings infanteriregemente Vilhelm Claude de Laval och hans fru i första giftet Anna Barbro Cronacker. Också i detta äktenskap föddes barn, av vilka en son och två döttrar växte upp till mogen ålder.

AGNETA BEATA DRAKENBERG som var det tionde barnet i ryttmästaren Erik Drakenbergs och Elisabet Bondes giftermål, föddes på Hällered i maj 1699. Hon blev, förmodligen på Tissås liksom systrarna, år 1725 gift med majoren vid Närkes och Värmlands regemente FRANS KARL DIDRON, som var född 1679. I tjänst vid amiralitetet samt därefter i livgardet, i Skaraborgs och i Närkes och Värmlands regemente hade han deltagit i många slag under Karl XII:s krigståg som vid Thorn, Holofzin, Veprik och Poltava och därvid fått många blesyrer samt blev slutligen som fånge fördd till Tobolsk. Då han, som blivit kapten år 1709, var återkommen ur fångenskapen, tilldelades han majors titel år 1722, och till major vid regementet utnämndes han år 1723. Efter att år 1728 ha placerats på Tavastehus läns infanteriregemente erhöll han överstelöjtnants avsked i november 1748, samtidigt som han fick svärdsordens riddarkors. Han blev därmed en av de första som tillerkändes detta samma år instiftade förtjänsttecken.

Överstelöjtnanten F. K. Didron hade sitt hem på Segmon i Eds socken (Värmland), vilket tidigare innehavts av Erik Nilsson Drakenberg, hans makas farfader, som dock inte verkar ha varit bosatt där. På Segmon dog Didron i april 1749, och han ligger begravnen i Eds kyrka. I hans äktenskap med Agneta Beata Drakenberg hade det fötts tre barn, som uppnådde mogen ålder. En son och två döttrar, av vilka sistnämnda den yngsta, Elsa Maria Didron som gift med hovjägmästaren Karl Ulrik Olivekrona gav sin moder ett hem på säteriet Mässvik i Bro socken, Näs härad (Värmland) vid Vättern, där Agneta Beata Didron, född Drakenberg, efter sextonårigt änkestånd slutade sina dagar i juli 1765.

Det yngsta barnet, som föddes i ryttmästaren Erik Drakenbergs äktenskap med Elisabet Bonde, var KATARINA CHARLOTTA DRAKENBERG. Hennes födelseår var 1702, och vid 28 års ålder blev hon på Tissås i september 1730 sammanvigd med sin 24 år äldre frände JOHAN UGGLA (han var hennes farfaderns morbrors sonsons son och även på annat sätt besläktad med henne genom gemensamma anhöriga av släkterna Kafle, Ekeblad och så vidare). Johan Ugglas, som alltså var född år 1678, hade varit kadett vid Erik Sparres regemente i fransk tjänst och därefter haft anställning i Älvsborgs regemente, där han blev löjtnant 1703. Vid de fruktlöst företagna försöken från svensk sida att hindra uppkomsten av den befästade staden Petersburg blev Ugglas fången vid Retusaari i juli 1705, och återkom till hemlandet först år 1722, då han erhöll kaptens karaktär.

Han bodde med sin maka på fädernegodset Påarp i Murum socken (Älvsborg), vilket senare kom att tillhöra hans svågers, godsägaren Johan Georg Drakenbergs son Karl Erik Drakenberg, vilken där skapade ett sådant hem för slakten som Tissås en gång varit. Genom de många döttrarna i ryttmästaren Erik Drakenbergs liksom även i hans sons Johan Georg Drakenbergs äktenskap hade ätten fått många förstärkta anknytningar till förut befryndade släkter, men också knutit nya släktband, av vilka inte få skulle komma att visa sig ha stort värde för ätten, som i nya generationer skulle spränga landskapsbandet och även utanför Västergötland skapa arbetsområden och vinna aktning.